

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

Програма для збирання матеріалів до Атласу говірок Івано-Франківщини

Методичні рекомендації для студентів
до курсу «Українська діалектологія»

УДК 81'28
ББК 81.2 Ук-5

Програма для збирання матеріалів до Атласу говірок Івано-Франківщини:
Методичні рекомендації для студентів до курсу «Українська діалектологія» /
уклад. М. В. Бігусяк. – Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т, 2013. – 72 с.

Методичні рекомендації спрямовані на розвиток наукових пошуків студентів-філологів і передбачають збір лексики та фразеології за питальником, поданим у збірнику.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

Рецензенти:

Грещук В. В., доктор філологічних наук, професор
Лесюк М. П., кандидат філологічних наук, професор

ВСТУП

Дослідження словникового складу народних говорів пов'язано з розширенням фактологічної бази для розв'язання глото- і етногенетичних проблем в етимологічних, історико-семасіологічних та ономастичних студіях. Поява нових проблем зумовлена необхідністю постійного розширення фактичної бази діалектної лексикології, збирання та систематизації діалектного матеріалу, поширеного на різних етнічних територіях, без чого неможливо створити повноцінний Лексичний атлас української мови та Словник українських народних говорів. Тому зростає значення досліджень, присвячених лексичним системам конкретних регіонів і тематичних та лексико-семантичних груп.

Відомо, що культура будь-якого регіону унікальна, а такого як Прикарпаття і поготів, бо тут проживає п'ять етнічних груп українців: бойки, гуцули, лемки, ополяни, покутяни. Кожна етнічна зона має чимало локальних обрядів, які втрачені на інших українських територіях, низку специфічних номінацій, набір обов'язкових учасників, обрядових предметів та чинників. Говірки Івано-Франківщини належать до архаїчних і одночасно є активнопдіючими сьогодні.

Вивчення курсу «Українська діалектологія» на філологічному факультеті Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника відповідно до навчального плану спеціальності «Українська мова і література» завершується двотижневою діалектологічною практикою.

Основні завдання діалектологічної практики:

- ознайомити студентів із живим говірковим мовленням;
- навчити збирати відповідні діалектологічні матеріали;
- систематизувати, класифікувати і лінгвістично їх пояснити.

Знання діалектних особливостей допоможе майбутнім філологам удосконалювати систему роботи, спрямовану на вивчення багатих народних традицій Прикарпатського краю, дасть змогу розширити арсенал форм і методів роботи, використовувати їх на уроках української мови та літератури, народознавства.

Матеріали діалектологічної практики прислужаться при укладанні Атласу говірок Івано-Франківщини, загальноукраїнських діалектних словників та атласів, поповненню національної фоно- та текстотеки. Виходячи з цього, діалектологічна практика має таку мету:

- **навчальну**: поглибити і розширити знання студентів з української діалектології;
- **наукову**: виробити певні навички науково-дослідної роботи у процесі збирання й вивчення українського діалектного мовлення;
- **виховну**: виховувати у студентів любов до рідного краю, до мови, багатих і добре збережених звичаїв та обрядів свого народу;
- **професійну**: сформувати у студентів навички виявлення впливу

діалектного оточення на усне і писемне мовлення школярів;

- **прагматичну**: зібрати науково достовірні матеріали для подальших діалектологічних студій.

Підготовка до проходження практики здійснюється під час вивчення курсу «Українська діалектологія» на лекційних і практичних заняттях, де студенти знайомляться з фонетикою, морфологією, синтаксисом, лексикою українського діалектного мовлення, з ареалами наріч, говорів та говірок, їх основними особливостями, з методами збирання та дослідження матеріалу, засвоюють фонетичну транскрипцію, оволодівають навиками зчитування і транскрибування зразків діалектного мовлення.

Місце проведення: сільські населені пункти Івано-Франківської області, відповідно до складеної сітки обстеження для Атласу говірок Івано-Франківщини.

Прибувши на місце проходження практики, студенти відповідно до програми її проходження ознайомлюються з історією поселення, з головними рисами говірки, прислухаються до мови, встановлюють чи немає мовних відмінностей в окремих частинах поселення, чи є відмінності, зумовлені віком; збирають лексичний матеріал, відзначають його особливості, записують на касету живе мовлення, готують висновок про місце обстеженої говірки в системі мовно-територіальних утворень української мови.

Захист матеріалів діалектологічної практики відбувається у вересні (5 семестр). На захист студенти готують такі матеріали:

1. Історико-етнографічна характеристика поселення.
2. Характеристика обрядової лексики населеного пункту.
3. Обрядові фразеологізми обстежуваної говірки.
4. Зразки зв'язних обрядових текстів місцевої говірки.
5. Висновки.

Усі вказані матеріали поміщаються у папку, яка оформляється за зразком «Додатка» і подається на кафедру української мови.

Програма діалектологічної практики

Програма складена на основі розробленого нами питальника для збирання матеріалів до Атласу говірок Івано-Франківщини.

При укладанні Програми для збирання матеріалів до Атласу говірок Івано-Франківщини використано «Програму для збирання матеріалів до Атласу української мови» (АУМ. – Т. 3. – К., 2001. – С. 77–260), а також «Програму для збирання матеріалів до Лексичного атласу української мови» Й. О. Дзендзелівського (К., 1987. – 300 с. ; далі ЛАУМ). Ці дві Програми адаптовано до місцевих говірок: багато питань змінено, опущено або доповнено прикладами, що подаються фонетичною транскрипцією, однак нумерацію питань залишено без змін. Із Програми ЛАУМ використано питання восьми розділів, всього Програмою охоплено 1828 питань із лексики, синтаксису, словотвору, словозміни, фонетики.

Звіт про проходження діалектологічної практики складається з таких частин:

I. Історико-етнографічна характеристика поселення:

а) місце розташування населеного пункту на карті області із зазначенням віддаленості від обласного центру, а також віднесеність його до певного історико-етнографічного регіону Прикарпаття: Бойківщини, Гуцульщини, Опілля, Покуття чи до сіл із компактним проживанням лемків;

б) дані про заснування поселення (коли і ким засноване, інформація на основі історичних документів чи за легендами);

в) відомості про адміністративний статус населеного пункту (в минулому і тепер);

г) відомості про національний склад жителів.

II. Відповіді на запитання Програми Атласу говірок Івано-Франківщини.

Вибирати респодента треба з числа корінних жителів, бажано неосвічених, 70 років і старших, щоб мова їх була виразною, без будь-яких вад мовлення, щоб довго не перебували поза своїм говірковим оточенням, не переселялися в інші місцевості, не працювали довгий час в інших селах і містах. Потрібно зважати й на те, чи батьки респодента не є переселенцями, чи хтось із батьків не іншої національності. Респоденти можуть бути різної статі і віку.

Даючи відповіді на запитання, вказуємо його номер у питальнику (не переписуючи запитання) і записуємо фонетичною транскрипцією:

A. Як у вас називається?

1. [o¹b¹'iys¹m¹'i], [ob¹'is¹m¹'e], [gospo¹dar¹ka];

2. [xata], стара хата – [xald¹buda];

91. [buti va¹g¹'itno¹u], [buti y¹m¹'e^uzh¹'u¹];

92. [no¹logi], [z¹logi].

Якщо в говірці відсутня лексема на позначення семи, то пишемо: «назва не виявлена». На питання, які вимагають пояснення значень лексеми, а в говірці така не вживається, відповідно – «слово не вживається».

Якщо вживаються на позначення одного поняття декілька слів, вказуємо всіх їх із відповідними позначками – рідше, частіше, люди старші, молодші та інші особливості:

z¹ruba, *k¹il¹'uxata* – старші люди, *va¹g¹'itna* – молодші.

Відповіді на питання на зразок № 372 записуємо так:

372. Корова, що народила вперше. Рідше вживається до жінок, що народили першу дитину.

III. Записати на CD-диски 5–10 зв'язних текстів (не менше 10 речень кожен) місцевої говірки, перед тим їх запаспортизувати. Паспортизація оформляється за зразком:

Запис (розповідь) зроблено 8 липня 2010 року від корінної жительки (жителя) села Торговиця Коломийського району Івано-Франківської області Дутчак Парасковії Василівни, 1927 року народження, освіта 3 класи, працювала у рільничій бригаді колгоспу.

Якщо респондентів декілька, то треба паспортизувати кожен бесіду. Запис повинен бути чітким, запитання студента грамотні і змістовні. Питання можна ставити, приблизно, такі: Як Ви дівочили (парубкували)? Як у Вас відбувалося сватання? Як у Вас відбуваються хрестини? Як у Вас випікають паску?

Примірний перелік тем для запису діалектних текстів

1. Легенди про походження населеного пункту, гір, річок, урочищ.
2. Про події Другої світової війни.
3. Про воїнів ОУН-УПА.
4. Як колись жили.
5. Про моє дитинство.
6. Шкільні роки.
7. Як колись дівочили чи парубкували.
8. Різдвяні свята.
9. Великодні свята.
10. Храмові свята.
11. Народження і хрещення дитини.
12. Весілля.
13. Про ворожіння.
14. Господарство і побут.
15. Одяг: буденний та святковий.
16. Посуд, кухонне начиння.
17. Їжа, напої.
18. Будівництво хати.
19. Меблі та хатний інтер'єр.
20. Про сільськогосподарські культури та знаряддя обробітку.
21. Про ремесла: як робили домоткане полотно; як вичиняли шкіри і шили кожухи, кептарі; як робили вози, бочки, горщики, різні знаряддя праці, плели кошики тощо.

IV. Висновки.

Проаналізувати фонетичні, граматичні і лексичні особливості. Визначити приналежність говірки до певного мовно-територіального утворення.

ЗРАЗКИ ФОНЕТИЧНОЇ ТРАНСКРИПЦІЇ

Усі записи відповідей на запитання Програми, а також ілюстрації у вигляді речень та словосполучень живої розмовної мови слід подавати спрощеною фонетичною транскрипцією, у якій, крім звичайних букв української абетки *а, б, в, г, ґ, д, е, ж, з, и, і, й, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш*, використовують ще такі знаки:

a^o – лабіалізований *а* – [^lза^oўтра];

e^u – звук більш високого піднесення і вужчий, ніж *e*; середній між *e* та *и*, але ближчий до *e* – [вe^uс'на];

u^e – звук більш низького піднесення і ширший, ніж *и*; середній між *и* та *e*, але ближчий до *и* – [ви^eш'невий];

*i*ⁱ – звук проміжний між *и* та *і*, але ближчий до *и* – [миⁱн'і];

i^u – звук проміжний між *і* та *и*, але ближчий до *і* – [м'і^uн'і];

i^e – звук переднього ряду високого обниженого піднесення – [чи^eтай'и];

o^y – звук проміжний між *о* та *у*, але ближчий до *о* – [ко^yжух];

u^o – звук проміжний між *у* та *о*, але ближчий до *у* – [ку^oжух];

ы – нелабіалізований звук середнього ряду високого піднесення, що поширений у частині бойківських говірок – [сы^lны];

ў – нескладовий *у* – [воўк], [хо^lдиў], [ў^lчора];

ї – нескладовий *і* – [к^lраї], [зи^eлениї];

с'^{ш'}, *з'*^{ж'}, *ц'*^{ч'} – дорсально-палатальні (шепелюваті) *с', з', ц'*.

дж, *дз* – аффрикати;

с^з, *ш*^ж, *п*^б, *т*^д і т. ін. – часткове одзвінчення глухих приголосних – [молот^oба];

з^с, *ж*^ш, *б*^п, *д*^т і т. ін. – часткове оглушення дзвінких приголосних – [п^lрос'ба].

Дуже ослаблена (зредукована) вимова звуків передається відповідно літерою меншого розміру, яка виноситься трохи вгору – [с^lн'і^z], [с^lтар'іс^m].

Довга вимова приголосних позначається двокрапкою, а напівдовга – однією крапкою після літери – [жи^lт':а], [з'іл':а], [жи^lт.'e^u], [з'іл:'e^u].

['] – знак мінута, яким позначаються м'які приголосні, праворуч угорі літер – [с'], [з'], [д'].

[˘] – знак апострофа справа над буквою позначає напівм'якість приголосних, які не можуть бути м'якими (тільки в позиції перед *і*) – [б'ік], [к'іно], [ш'ч'іс'ки].

Місце наголосу позначається вертикальною рисою, яка ставиться перед знаком приголосного, що передує голосному наголошеного складу, а коли в наголошеному складі немає попереднього приголосного, то риска ставиться перед літерою голосного [р^lоди], [ф^lа'та], [ім'іе].

Нероздільна вимова двох слів передається дужкою, що сполучає останню літеру попереднього слова і першу наступного – [ў^lмени^e].

Коротка пауза позначається знаком [/], а довга пауза в кінці фрази – [//].

Питальна інтонація позначається знаком [?].

Власні назви і початок речення слід писати з великої літери.

Назва населеного пункту _____
П.І.П. інформатора _____
Дата народження _____
П.І.П. дослідника _____
Дата запису _____

Програма для збирання матеріалів до Атласу говірок Івано-Франківщини

1. ЛЕКСИКА

А. Як у вас називається?

1. Місце, на якому знаходиться хата з господарськими будівлями?
2. Житловий будинок? Яке слово вживається зневажливо про вбогу, стару будівлю, треба на це вказати.
3. *Горище?*
4. Частина труби на хаті, яка міститься зверху? Назва мурованого комина?
5. Будівля для снопів, полови, соломи?
6. Приміщення для зерна?
7. Приміщення для сільськогосподарського реманенту?
8. Приміщення для домашніх тварин: а) корів; б) коней; в) свиней; г) овець?
9. *Пасіка?*
10. Місце, де молотять?
11. Місце для пасовищ: а) в полі; б) в лузі; в) в лісі?
12. *Цвинтар, кладовище, чи могилки?*
13. Земля: а) орана кілька років тому; б) ніколи не орана?
14. Земля, орана на зиму?
15. Поле, з якого знято: а) жито, пшеницю; б) просо; в) гречку; г) буряки; д) льон; є) соняшник; ж) кукурудзу; з) овес?
16. Способи оранки?
17. Пропуск в оранці?
18. Пропуск в косінні?
19. Обробляти землю після оранки: а) перед сівбою? б) після сівби?
20. Час збирання сіна?
21. Час збирання зернових культур?
23. Плуг і його частини? Подайте малюнок з позначенням частин; бажано зробити обмір у см.
24. Коса і її частини? Подайте малюнок з позначенням частин; бажано зробити обмір у см.
25. Ціп і його частини? Подайте малюнок з позначенням частин; бажано зробити обмір у см.
26. Прилад для биття конопель? Подайте значення слова *терлиця*.
27. Осінні сходи жита, пшениці?
28. Різні періоди росту і досягання жита, пшениці від сходів до повного досягання: (*жито росте в стрілки, викидає колос, наливається,*

- с'ніє...)?*
29. Купа, в яку складають снопи у полі?
 30. Велика кладка снопів у полі, на току?
 31. Відходи після молотьби (крім соломи): а) жита, б) пшениці, в) проса, г) гречки?
 32. *Картопля*? Як називається процес збирання картоплі? Як називається процес підгортання картоплі?
 33. Листя буряків, моркви, картоплі?
 34. Стебло огірків, гороху?
 35. *Гриби*? Значення *губи...*?
 36. Повозка для перевезення: а) снопів, сіна, соломи; б) дров; в) зерна?
 37. Частини воза? Дати схематичний малюнок з позначенням частин.
 38. Чим пригнічують (притискують) снопи чи сіно на возі?
 39. *Батіг, бат, пуга, бич...* Дати малюнок. Чи є якась різниця в значенні?
 40. Старі міри земельних площ, що вживалися при одноосібному господарюванні: *гони, день, різа, півріза, шнур, упруг, морг, уволока, волок...*?
 41. Доріжка, протоптана пішоходами?
 42. Блискавка: а) з громом; б) без грому?
 43. Погана погода?
 44. Добра погода?
 45. Снігопад: а) без вітру; б) з вітром?
 46. *Хмара* чи ще як? Яка різниця в значенні?
 47. *Веселка*?
 48. Холодний день?
 49. Посуд, в якому стоїть вода у кімнаті?
 50. *Ночви, ваг'ни, нецьки...*? Дати малюнок.
 51. *Глечик, гл'дущик* чи...? Для чого вживається?
 52. *Козубенька, верейка, кошик...* Дати малюнки.
 53. Чим набирають воду, щоб напиться?
 54. *Ослін* чи *лава, лавка* (переноситься чи ні), чи *танчан*? Чи є різниця в значенні?
 55. Кусок хліба: *скиба* чи *луста*, чи *кусень (кусник)*? Зн. *цілушка...*?
 56. *Колиска*. Дайте малюнок з позначенням частин.
 57. а) *Коцюба* чи *кочерга* чи...? б) *Рогач* чи...?
 58. *Праник* чи *п'ральник...*? Значення слова?
 59. Зн. *Сорочка*?
 60. Зн. а) *пояс*; б) *очкур*?
 61. Зн. *Скатерка*?
 62. Зн. а) *зап'аска; зап'ілка*; б) *катран*; в) *фар'тух*? (Намалювати схему крою).
 63. *Торба* чи *тайстра*? Зн. *кайстра*?
 64. *Скотина* чи *товар*, чи *худоба*? Зн. *бидло*?
 65. *Півень*?
 66. *Курча*?
 67. Зн. *Качур*? Зн. *селезень*?

68. *Качка?*
69. *Ле́лека?*
70. *Дяте́л?*
71. *Ястру́б?*
72. *Горо́бець?*
73. *Зо́зуля?*
74. *Га́дюка?*
75. *Білка?*
76. *Мурашкі́, муравлі́?*
77. *Жук-о́лень?*
78. *Пискар?* Треба з'ясувати (як і далі №№ 79, 80), чи це назви одної породи, чи різних риб?
79. *Оку́нь?*
80. *Менту́з?*
81. *Куку́рудза?*
82. *Чече́виця чи соче́виця?*
83. *Ку́деля, ку́діль, ку́ділка, куде́ляк чи ку́жіль...?*
84. *Борошно́ чи му́ка...?*
85. *Окрі́п чи кип'я́ток...?*
86. *Оте́ць чи ба́тько, чи де́дьо, не́ньо...?*
87. *Дядько́ чи ст'рій(ко), чи вуй(ко)...?* Яка є різниця в значенні?
88. *Жінка́ чи ко́біта, чи...?* Яка є різниця в значенні?
89. *Госпо́диня? Госпа́дар?*
90. *Ве́сілля?*
91. *Вагі́тніти чи бу́ти важко́ю (вагі́тною)...?*
92. *По́логи чи з́логи?*
93. *Ко́валь?*
94. *Тесля́р чи тесля́, чи п'лотник?*
95. *Бідний селянин або селянка, що колись працювали по чужих людях у наймах?*
96. *Заможний селянин, що колись експлуатував працю бідних селян?*
97. *Гуртова поміч сусідові при будуванні хати тощо (раніше і тепер): толо́ка...?*
98. *Ков'та́ти?*
99. *Зуст'рі́ти чи ст'ріну́ти, чи спіт'кати́, чи зди́бати...?*
100. *Поче́кай чи стри́вай, чи підож́ди...?*
101. *Ба́чити чи ви́діти, чи з'рі́ти...?*
102. *Коротко́зорий чи при́зористий, чи низько́окий?*
103. *Бі́гти ш'видко́ чи с́коро, чи п'рудко́, чи ху́тко, чи борзо́, чи ш'парко́, чи...?*
104. *Дуже ве́ликий чи вельми́, чи т'вердо́, чи ба́рзо ве́ликий?*
105. *Весно́ю чи наве́сні, чи о́весні́, чи по́весні́...?*
106. а) *Лі́том чи влі́тку, чи влі́ті...?* б) *Зи́мою чи в'зимку́, чи в зи́мі...?*
107. *Сме́рком чи...?*
108. *Через лі́с чи през лі́с, чи без лі́с...?*
109. *Без в́сяких при́чин чи без нія́ких при́чин, чи без жо́дних (жа́дних)*

причин?

110. Без ¹матері, без сест¹ри чи кр¹еж ¹матері, кр¹еж сест¹ри?
111. Воли ре¹вуть, корови ¹мукають, чи...?
112. Коні ір¹жуть чи...?
113. Вівці ¹бекають чи ¹мекають, чи ¹блеють, чи...?
114. Собаки ¹гавкають чи ¹брешуть, чи...?
115. Вовки...?
116. Жаби ¹кумкають чи...?
117. Кури соко¹тять чи коко¹тять, чи кудку¹дакають, чи...?
118. Качки...?
119. Гуси...?
120. Індики...?
121. Коти...?
122. Як у вас кличуть: а) коней, б) корів, в) овець, г) свиней, д) гусей, є) курей, є) індиків, ж) собак, з) котів. Наприклад, коней: *кось-кось-кось...* качок: *тась-тась-тась...* корів: *минь-минь-минь.*
123. Як відганяють: а) коней, б) корів, в) овець, г) свиней, д) гусей, є) качок, є) індиків, ж) собак, з) котів. Наприклад, *а-д¹зусь...* *а-¹кець...* *а-¹бир...* *а-¹киш...* *а-¹кота...* і т. ін.

Б. Чи вживається у вас слово і яке його значення?

124. *Гаманець*. Подати інші назви і значення?
125. *Чемерка, чемарка* (верхній чоловічий одяг з талією й брижами ззаду). Дати опис і малюнок, а також і для №№ 126, 127, 128, 129, 130.
126. *Гуня, гунька* (свита).
127. *Шошон, шушун* (верхній жіночий одяг).
128. *Плахта*.
129. *Очіпок і намітка*.
130. *Опанча* (верхній чоловічий одяг).
131. *Семіряга?*
132. *Постоли?*
133. *Верета?*
134. *Ковдра (одіяло)?*
135. *Дзбан, джбан, жбан, збан, чван*. Дати опис і малюнок.
136. *Цебер*. Дати малюнок, зазначити, для чого вживається.
137. *Діжа* (посуд для тіста). Дати малюнок.
138. *Кадіб (кадуб, кадовб...)?*
139. *Рало*.
140. *Сдха*. (До №№ 139, 140 дати схематичний малюнок з позначенням і назвами частин).
141. *Коник?* (прилад, на який накладається пряжа, щоб мотати в клубки). Дати малюнок.
142. *Свердло?*
143. *Ляда* (1. спускні дверчата; 2. покришка; 3. ледар; 4. в сполученнях: *ляда (леда)* кому, *ляда (леда)* який і т. п.).
144. Палиця для перевертання вугілля або соломи, що горить у печі?

145. *Віхоть*?
146. *Оби'чайка* (обід у ситі)?
147. *Ру'бель* (прилад для качання білизни тощо) чи...?
148. *Ба'бка* (прилад, на якому клепають коси)?
149. *Жура'вель* (прилад для витягання води з колодязя чи, може, для подавання соломи на скирту). Дати схематичний малюнок з позначенням частин і пропорцій.
150. *Гойдалка*?
151. *Буда* (1. курінь, намет; 2. місце виробки поташу, дьогтю...).
152. *Ка'биця* (літня піч на дворі або...)?
153. *Під* (1. у печі; 2. місце під скиртою; 3. горище).
154. *Рептух*.
155. Торба для годівлі коней; торбинка пастушка?
156. *Хо'роми, хо'ромина*?
157. *Терем, 'тереми*?
158. *Палуба*?
159. *С'тая* (оселя)?
160. *Корінь*?
161. *Гин*?
162. *Пар'кан*?
163. *Ого'рожа*? (До №№ 161, 162, 163 дати опис, малюнок).
164. *Баг'но* (1. болото; 2. рослина; 3. трясовина)?
165. *Драгови'на*?
166. *Ба'юра*?
167. *Яр*? Які має значення?
168. *Ле'вада*?
169. *Лан*?
170. *Нива*?
171. *Май'дан*?
172. *Гай*?
173. *Ба'гаття* (1. вогонь; 2. огнище; 3. жар)?
174. *Ва'тра* (1. вогонь; 2. огнище; 3. черінь)? *Жи'ва 'ватра*?
175. *О'тара*? *Чере'да*?
176. *Ру'но* (вовна)?
177. *Грядка; квіт'ник*?
179. *Челядь* (1. молодь; 2. жінка; 3. слуги, наймити)?
180. *О'рач*?
181. *Суш'няк, хмиз*?
182. *Ва'га, 'важити*?
183. Теревити що?
184. Колупати що?
185. Кресати що?
186. Поскромити, поскромлювати (приборкати, втихомирити ...)?
187. *Кут, ку'ток*?
188. *К'волий*?
189. *Бридко*?

190. Ст'рава, ст'равня?
191. С'льота, с'лота?
192. П'ерса, п'ерси чи з'руди, чи...?
193. П'осаг, п'ридане?
194. В'іно (придане)?
195. Па'цюк (1. поросся; 2. кабан; 3. щур; 4. жучок ...)?
196. П'овниця? Зн. 1. повна чарка горілки; 2. весільний обряд. Подати повний опис обряду.
197. Руд'а (чи не вживається в значенні «кров»)?

2. СИНТАКСИС

Як у Вас швидше скажуть?

221. Па'су ко'ней, ко'рів, сви'ней чи...? Че'каємо го'стей чи на го'стей, чи...? Же'не гу'си чи...?
222. Бе'ри сер'па чи бе'ри ...? Взяв но'жа чи взяв...? Перекинув 'воза чи перекинув ...?
223. Людина ви'сокого з'росту чи людина ви'сока на зріст чи...? Деревина з ко'рінням гли'боким, 'листям ши'роким чи ...?
224. а) Занедужала у 'мене 'жінка чи ...? Сльози їй на о'чах, чи слези у 'неї на о'чах? Ме'ні бо'лить голо'ва чи в 'мене бо'лить голо'ва, чи ме'не бо'лить голо'ва? б) Заздрісний чу'жому 'щастю чи заздрісний на чу'же 'щастя, чи заздрісний до чу'жого 'щастя, чи заздрісний чу'жого 'щастя?
225. Син вищий від (од) 'батька чи вищий за 'батька, чи вищий 'батька, чи вищий ніж 'батько?
226. Журитися за 'сином чи журитися по 'сину, чи журитися за 'сина?
227. Питатися про з'роші, про 'батька чи питатися о з'роші, о 'батькові? Згадувати за ді'тей, згадувати про ді'тей, згадувати на ді'тей?
228. Порадився з 'жінкою чи порадився у 'жінки?
229. Дякувати ста'рому чи дякувати ста'рого?
230. а) Іти по 'воду чи за во'дою? Іти по 'лікаря чи за 'лікарем? б) Поїхати в ліс чи до 'лісу? Пішла в 'поле чи на 'поле?
231. Посадив його 'проти 'себе чи 'перед 'себе, чи 'просто 'себе?
232. Син приїде до нас через 'тиждень чи за 'тиждень, по 'тижню, чи у 'тиждень?
233. 'Коло 'лісу ('ліса), 'коло го'ри, 'коло 'хати чи 'біля 'лісу ('ліса), 'біля го'ри, 'біля 'хати, чи 'близько 'лісу ('ліса), 'близько го'ри, 'близько 'хати?
234. Пі'сля о'бїду, пі'сля вій'ни, пі'сля ш'любу, пі'сля ро'боти чи ...?
235. О'бидва (о'ба, два, три, чо'тири) бра'ти чи б'рати, чи б'рата? Два (три, чо'тири) чо'ловіки чи чо'ловіка?
236. Дві (три, чо'тири) 'жінки чи 'жінці; чет'веро жі'нок? Дві ру'ки, дві ру'ці, двоє рук? Дві ві'дрі, двоє 'відер? Сказати два с'лова чи дві с'лові?
237. І'де три бра'ти (б'рата) чи і'де тр'юх (т'роє) бра'тів? Вийшло на луку 'десять ко'сарів чи 'десятеро ко'сарів, чи де'сятьо'х ко'сарів? 'Ходить два 'голуби ('голуба) чи 'ходять два 'голуби ('голуба)? Ку'палося дві 'дівки ('дівці) чи ку'палися дві 'дівки ('дівці)?
238. Два 'гарні 'парубки чи два 'гарних 'парубки, чи два 'гарних 'парубка? Три ви'сокі то'полі чи три ви'соких то'полі?
239. Х'лопець прийшов, чи, може, х'лопче прийшов? 'Тато приїхали чи 'тату приїхали? 'Матінка ка'зали чи 'матінко ка'зали?
240. Приїхав 'темної 'ночі чи у 'темну ніч, чи 'темною 'ніччю? Це трапилося ці'єї, 'цеї ('сеї) 'ночі чи сю ніч, чи 'сею 'ніччю?
241. Побіг до'рогою, 'лісом, ха'щами чи по до'розі, по 'лісі, по ха'щах? Поставили сто'рожку на всіх шля'хах чи по всіх шля'хах, чи усі'ма шля'хами?
242. Буду його дітям 'мати чи 'матір'ю? З'вався чи нази'вався Остап чи

- Остапом? Зосталась сиротою чи зосталась сирота? Упав мертвим чи мертвий?
243. Записав слово в слово чи слово від слова, чи від слова до слова?
244. День від дня чи з кожним днем, чи день у день, день за день до перемоги ближче? Щодня питається чи щодень..., чи день у день питається?
245. Поставили його бригадиром чи наставили на бригадира, чи за бригадира наставили? Обрали його (го) головою чи на голову, чи за голову колгоспу?
246. Витрачено силу грошей чи витрачено сила грошей? Запряжу пару коней чи запряжу пара коней?
247. За горою видно хату чи за горою видно хата? З садочка пісню чути чи з садочка пісня чути? Його руку знати чи його рука знати?
248. Його громом убито чи його громом убило, чи його грим убив?
249. Йому почулося, ніби кінь пробіг чи...? Вказати всі можливі діалектні порівняльні сполучники. Напр.: дівка файна, як...? Білий, гейби сніг..., вродливий, замщений, п'яний, дурний, сильний, худий та інші порівняння.
250. Вода дітей купати чи до купання дітей? Глечик молоко носити чи глечик до (для) ношення молока, чи щоб молоко носити чи на молоко?
251. Болить спина хату підмітати чи болить спина хату підмітаючи? Ніколи не надокучить з тобою жити чи з тобою живучи?
252. Ми не сподівалися чи ми ся не сподівали? Не буду женитися чи не буду ся женити? Як йому здається чи як йому ся здає? Мені так хочеться чи мені ся так хоче, чи мені так ся/си, сі хоче; сусіди щось посварилися чи сусіди ся щось посварили, чи сусіди щось ся/си, сі посварили; де ти знаходишся чи де ти ся/си, сі знаходиш?
253. Позирай угору, іди додому, кидай додолу чи позирай гори, іди дому, кидай долу, чи іди домов (домів), кидай долов (долів)?
254. Брата його нема вдома чи брат (єго, його, го) не є вдома, чи брат йому (му) не є вдома?
255. Хліб добрий, пес злий чи хліб є добрий, пес є злий? То люди наші чи то люди суть наші?
256. У діда нема (немає, ніт) сестри чи у діда не є сестри? У хлопця нема (немає, ніт) грошей чи у хлопця не суть гроші?
257. Він побачив мене, що я йду чи ож я йду, чи побачив мене ідучи, чи побачив мене йти?
258. Дівчина, яка пасе гуси, чи котра пасе гуси, чи же пасе гуси?
259. Вона просить, щоб батько хату дав чи аби батько хату дав, чи коби батько хату дав, чи жеби батько хату дав? Землю треба обробляти, щоб родила чи аби родила, чи коби родила, чи жеби родила?
260. Чекаємо, доки батько прийде чи поки батько прийде, чи заким (закіль) батько прийде?
261. Або я, або він; чи я, чи він; хоть (хоч) я, хоть (хоч) він?
262. Коли б це все сталося, чи якби це все сталося, чи коби це сталося?
- 262 а. Які ще діалектні синтаксичні явища відзначені вами в обстеженій говірці?

3. МОРФОЛОГІЯ

А) Словотвір

263. Ку¹сок¹сала чи ...?
- 263 а. Чи використовується суфікс -иця(і) при творенні слів із зменшувальним і пестливим характером: ¹лавиця(і), ¹роботиця(і)? Подайте інші приклади. Чи вживається суфікс -киня(і): ¹шев¹киня(і)? Подайте інші приклади.
264. ¹Вулик чи...? Ща¹вель чи...?
265. Жура¹вель чи...?
266. Ко¹сар чи...? Жни¹вар чи...? Пас¹тух чи...? Ри¹балка чи...? Ко¹пач чи...? Пере¹возець чи...?
267. Лі¹вак чи...?
268. ¹Позіхи чи...? ¹Одяг чи...? ¹Повідь чи...?
269. Ла¹сій чи...? Вере¹дій чи...? Глу¹шан чи...? Ло¹бань чи...? Боро¹дань чи...?
270. Берез¹няк чи...? Дуб¹няк чи...? Лип¹няк чи...? Чагар¹няк чи...?
271. Від¹лига чи...?
272. ¹Темрява чи...?
273. ¹Матінка чи...?
274. Висо¹чіль чи...? Гли¹биль чи...?
275. ¹Мишачий чи...? ¹Жаб¹ячий чи...? ¹Курячий чи...? Ко¹зячий чи...?
276. Бояз¹кий чи...? Гомін¹кий чи...?
277. а) ¹Шириший чи...? ¹Довиший чи...? Мо¹лодиший, со¹лодиший, здоро¹віший чи...?
- б) Найс¹тариший, най¹нижчий, наймо¹лодиший чи...? Чи вживається у вашій говірці словосполучення ¹самий старий, ¹самий молодий, ¹самий ¹добрий і коли так кажуть?
- в) Піш¹ли якско¹ріше чи найско¹ріше, чи...?
278. Довж¹езлезний чи...? Ску¹пезний чи...? Товс¹тезний чи...?
279. Навст¹іж чи...?
280. Крадько¹ма чи...? ¹Потайки чи...? а) чи вживаються прислівники із часткою -ка: ¹тамка, ¹тутка та інші? б) чи вживаються прислівники із префіксом з- (із-, из-): з¹густа, з¹чиста та інші?
281. Обр¹обка чи обр¹обіток, чи...? Сів¹ба чи ¹сіяння, чи ще як? Молот¹ба чи мо¹ло¹тіння чи...?

Б) Словозміна

282. ¹Мало ¹меду, к¹васу; ба¹гато го¹роху, ¹льону (льну), ¹воску; ¹дайте ¹сиру, ¹маку, ¹льоду чи ¹мало ¹меда, к¹васа; ба¹гато го¹роха, ¹льона (льна), ¹воска; ¹дайте ¹сира, ¹мака, ¹льода?
283. Не¹ма то¹го ¹шуму, б¹лиску; заз¹нав ¹суму; до¹бився ¹ладу; потре¹бує сну чи ¹шума, б¹линка, ¹сума, ¹лада, сна?
284. До ¹Києва, Ль¹вова, ¹Харкова чи до ¹Києву, Ль¹вову, ¹Харкову?
285. Не вистачає од¹ного кіло¹грама, ¹метра, ге¹ктара чи од¹ного кіло¹граму, ¹метру, ге¹ктару?
286. Назби¹райте кови¹лю, ща¹влю, бар¹вінку, оче¹рету чи назби¹райте кови¹ля, ща¹вля, бар¹вінка, оче¹рета?

287. Край с'віту, лугу, степу, майдану, від краю, лану, від яру чи край с'віта, луга, степа, майдана, від края, лана, від яра?
288. Тої ночі, вісті, тіні, солі, любові чи тої ночі, вісти, тіни, соли, любові?
289. Того вим'я, сім'я, тім'я, ім'я чи вимені, сімені, тімені, імені, чи вимени, племені, сімени, тімени, імени чи...?
290. Нашого теляти, щеняти, курчати чи нашого теляте, щеняте, курчате, чи нашого теляті, щеняті, курчаті?
291. Нашому батькові (батькови), братові (братови), товаришеві (товаришови), тому женихові, коневі, злодієві чи батьку, брату, товаришу, жениху, коню, злодію, чи...?
292. Високому дубові (дубови), лісові (лісови), гаєві (гаєви) чи дубу, дому, лісу, гаю?
293. Нашому теляті, гусяті, ягняті, поросяті чи...?
294. Тому племені (племені), тімені (тімени), вимені (вимени) чи...?
295. З одним телям, ягням, поросям чи телям, ягнем, поросям, чи телятом, ягнятом, поросятом?
296. Ідуть дорогою, киває головою, ворухнув ногою і рукою, багаті рибою та водою чи...?
297. Володіє землею, радіє душею, закриває долонею, за криницею (кериницею) чи...?
298. Удавився кістю, поїв хліба з сіллю, закрило тінню, цією ніччю чи...?
299. Конем, полем, серцем чи...? Гаєм, раєм чи...?
300. У землі, на ґруші чи...?
301. а) На дубу, на льоду, у ставу, у лісу чи...? б) В кінці, у місяці, у полі чи...?
302. а) Довгі вуса, поводда, рукава, ворота, долота чи...?
б) Наші ґрунти (грунти), труди, годи, ліси чи...?
в) Такі тіла, чуда, кола чи...?
303. Вовки, парубки, співаки, пастухи, друзі чи...?
304. Учителі, доктори (доктори), вечори (вечори), голоси, холоди, вівси чи...?
305. Сусіди, свати, брати, куми, сини, вороги, діди чи...?
306. Столи, хліби, вітри, воли, плуги чи...?
307. Селяни, люди, громадяни, цигани, міщани чи...?
308. Немає людей, грошей, коней, гостей чи...?
309. а) Волам, синам, братам чи...? б) Коням, людям, хлопцям чи...?
310. а) З дубами, кущами, синами, батьками чи...?
б) З людьми, гістьми, кіньми чи...?
311. На воллах, барахах, конях, зятях, сусідах чи...?
312. Наших хат, стріх, сестер, баб чи...?
313. У сінях, ґрудах, на дверях, костях чи...?
314. Маленьким телятам, гусенятам, ягнятам, поросятам чи...?
315. Багате село, мале ягня, довге поле чи...?
316. До доброї людини, коло молоддої дівчини чи...?
317. Чужі люди, добрі брати, гарні коні чи...?

318. *Ма*терини чи *ма*терині хуст'ки? *Ба*тькови чи *ба*тькові *ді*ти, чи...?
319. Дай *ме*'ні (*ми*'ні) чи *мі*'ні, чи *мні* (*мне*), чи *мі* (*ми*)?
320. Дам *то*'бі (*ту*'бі) чи *те*'бі (*ти*'бі), чи *ті* (*ти*)?
321. *Пі*'дем зі *м*'ною, зо *м*'ною чи зі *м*нов, чи...?
322. Піде за *н*'ього чи за *й*'ого, чи...?
323. Одружився з *нею* чи з *нев*, чи з *н*вов, чи...?
324. *Ба*чив *ї*'ї чи...?
325. *Мо*'го чи...? *Тво*'го чи...?
326. *Той* *хло*пець чи...?
327. *Та* *ди*'тина чи *то*та *ди*'тина, чи...?
328. *Те* *се*ло чи *то*то *се*ло, чи...?
329. *Цей* рік чи *сей* рік, чи...?
330. *Ця* *ха*та чи *ся*, чи *ся*я, чи *се*ся, чи...?
331. *Це* *по*ле чи *це*се, чи *се*се, чи...?
332. Від *ті*'єї чи від *то*'ї, чи *те*'ї, чи *ті*'ї? Від *ці*'єї чи...?
333. З *ті*'єю дівчиною чи...?
334. *О*дин день чи *о*ден, чи...?
335. *Дво*х, *ше*сти, *се*ми, *во*сьми яблук чи...?
336. *Дво*'ма *д*'нями чи...?
337. *Чо*'тири чи *ш*'тири, чи...?
338. *О*ди'нацять чи...? *Два*'нацять чи...?
339. *Ві*сім'нацять, *де*вят'нацять чи *д*вадцять без *дво*х, *д*вадцять без *од*'но'го?
340. *Д*вадцять *п'*ять, *т*'ридцять *п'*ять чи *п'*ять на *д*вадцять, *п'*ять на *т*'ридцять?
341. *Со*рок чи...? *Со*ро'ковий чи...?
342. *Дев'*яносто чи...? *Дев'*яностий чи...?
343. *Два* з *поло*'виною, *три* з *поло*'виною, *чо*'тири з *поло*'виною чи...?
344. *Д*'вісті чи *д*'віста, чи...?
345. *Д*вадцять *чи* *чоти*'рьох *ро*ків чи...? *Дев'*яти'сот *со*ро'ка *се*ми чи...?
346. *Си*'діти чи *си*'діть, чи...? *Хо*'дити чи *хо*'дить, чи...?
347. *Бе*ре'ти чи...? *Ст*'ригти чи...? *Пе*к'ти чи...?
348. *Ре*в'ти чи...?
349. *Хо*д'жу, *буд*'жу, *вод*'жу, *сид*'жу чи...?
350. *Ро*б'лю, *лом*'лю, *люб*'лю, *п'*равлю, *див*'люсь чи...?
351. *Но*'шу, *ко*'шу, *про*'шу чи...? *Ле*'чу, *тре*м'чу чи...?
352. *Л*ю, *л*єш чи...? *Д*'ути, *д*му, *д*мєш чи...?
353. *Ма*ю, *з*'наю, *д*'умаю, *спі*'ваю чи...?
354. *З*'наєш, *д*'умаєш, *с*'лухаєш, *з*'раєш, *пи*'таєш чи...?
355. *З*'нає, *д*'умає, *с*'лухає, *з*'рає, *пи*'тає чи...?
356. *Не*'се, *ме*'те, *ши*є чи...?
357. *Хо*дить, *но*сить, *п'*росить, *во*зить, *ба*чить чи...?
358. *Хо*дять, *но*сять; *да*'ють, *сте*ре'жуть, *пе*'чуть чи...? Чи побутують у вашій говірці такі форми третьої особи множини (вживання або опускання приголосних *т* чи *т'*): *во*'ни (*вни*) *с*'тойи, *с*'тойа, *хо*ді, *ро*бії? Подайте інші форми.

359. *Одповіси, розповіси, даси, іси, єси* чи...?
360. *Робимо, ходимо, несе́мо* чи...?
361. *Робив, ходив, хотів* чи...? Чи вживаються форми *робив-їм, робила-м, робив-їс, робила-с, робили-сте*. До кожного додайте свої приклади.
362. *Ми ходили, робили, хотіли* чи...? *Ви ходили, робили, хотіли* чи...?
363. а) *Братиму, битиму, коситиму* чи *буду брати (брать), буду бити (бить), буду косити (косить)*, чи *му брати, му бити, му косити* чи...?
б) *Буду брав, буду бив, буду косив*? Подайте ще інші приклади таких форм.
364. *Ходімо, берімо, несімо* чи...?
365. *Нехай спить* чи *хай спить*, чи *най спить*, чи...?
366. а) Я дав *би* г'роші чи я дав *бим* г'роші, чи...? Ти дав *би* г'роші чи ти дав *бись* г'роші?
б) Чи вживаються форми *зробив бих, носили бисме*. Подайте ще інші форми.

4. ФОНЕТИКА

А) Голосні

367. а) Ко¹ло¹дя¹зь чи...? Че¹ля¹дь чи...? Го¹во¹ря¹ть чи...? Мі¹ся¹ць чи...? Га¹я¹ти¹сь, ка¹я¹ти¹сь, по¹я¹с чи...? Де¹в'я¹ть, па¹м'я¹ть чи...?
б) Гля¹ді¹ти чи...? Ля¹га¹ти чи..., тя¹га¹ти чи...? Кля¹ну чи...?
368. а) Я¹ли¹на, я¹ли¹нка, я¹ло¹зи¹ти, Я¹ре¹ма, Я¹в¹до¹ха чи...? Я¹сла, я¹ма, я¹го¹да чи...?
б) Я¹ки¹й, я¹др¹о, яй¹це, яч¹мі¹нь чи...?
369. Взя¹в чи...? Кри¹ч¹ав чи...? Тя¹ми¹ти, дя¹ку¹ва¹ти, в¹ся¹ки¹й чи...? Хо¹тя¹ть, сто¹я¹ть, зароб¹ля¹ти чи...? Змі¹я, хло¹п'я, роз¹зя¹ва, бо¹ля¹чка чи...?
370. Пі¹р'я, под¹ві¹р'я, прис¹лі¹в'я, ща¹стя, лі¹стя, по¹ві¹тря, ве¹сі¹лля, ка¹мі¹ння чи...?
371. Бли¹ск чи...?
372. Ді¹рка, ді¹ра чи...?
373. Бе¹ре¹за, щер¹ба¹тий, з Пе¹т¹ром, пе¹чу, пе¹ча¹ть чи...?
374. Чо¹вен, пер¹сте¹нь, хло¹пець чи...?
375. Оче¹рет, ре¹мі¹нь, зе¹ле¹ни¹й, ме¹не, се¹бе, те¹пер чи...?
376. Ви¹ш¹не¹ви¹й, си¹ле¹нни¹й, ши¹ро¹ки¹й чи...?
377. Чор¹ні¹ти, веч¹ор¹і¹ти, на чо¹лі, нашо¹ї, ше¹сти чи...?
378. Де¹ше¹ви¹й, хре¹ще¹ни¹й, до¹ще¹м чи...?
379. Ок¹ре¹ми¹й, де¹не¹це, су¹ке¹нце (<сукно), ле¹ге¹ньки¹й чи...? Бу¹бон, со¹сон, ву¹зол чи...? Ло¹ско¹та¹ти, по¹лин, зо¹зу¹ля, со¹бі, то¹бі чи...?
380. По¹ло¹вня (<полова), по¹ло¹с¹ка¹ти, ло¹бо¹да чи...? Го¹ро¹бе¹ць чи...?
381. а) Прислу¹хай¹те¹сь, як вимовляють у вас *и*: бли¹зько до *е* або до ро¹сі¹ьско¹го *ы* (по¹ль¹сько¹го *у*) чи до *і*: ря¹би¹й, би¹к, ти¹н, ко¹ри¹сть, ли¹хи¹й, ги¹ну¹ти, ши¹ро¹ки¹й, чи¹сти¹й, жи¹во¹та чи...?
б) Прислу¹хай¹те¹сь, чи не вимовляють у вашій говірці *и* замість *і* на початку слів: *ин*чи¹й... Подайте ще кілька подібних прикладів.
382. Прислу¹хай¹те¹сь уважно, як вимовляють у вашій говірці *а* у кінці таких слів: мо¹ло¹ди¹ця, ла¹ви¹ця, кри¹ни¹ця, те¹ли¹ця, те¹р¹ли¹ця, спи¹д¹ни¹ця... Подайте ще свої приклади.
383. Хри¹н чи...?
384. Со¹ки¹ра чи...?
385. Цілу¹ва¹ти чи...? Чи зберігається вимова *и*¹ в ненаголошеній позиції в кінці інфінітивів: хо¹ди¹ти¹, ро¹би¹ти¹...?
386. Чи вживається *і* у дієслівному префіксі *ви*-: ві¹са¹па¹ти, ві¹ро¹сти? Подайте форми від інших дієслівних основ: о¹ра¹ти, спі¹ва¹ти, пра¹ти...
387. Ді¹ла, мі¹шо¹к, сті¹на, ді¹до¹к, рі¹чки, лі¹са¹ми, пі¹со¹к, ві¹дро чи...? Подайте вимову таких слів у вашій говірці: льон, льо¹ду, шо¹сти¹й, у ¹цього, у ¹нього, у¹чора.
388. а) У гні¹зді, на сто¹лі, у хлі¹ві чи...? б) До зем¹лі, на рі¹ллі, із стер¹ні, до суд¹ді чи...?
389. Чи не спостерігається більш задня вимова звука *ы* ніж *и* літературної мови у словах після губних *г*, *к*, *х* та *т* у словах бив, хи¹ба, воро¹ги, то¹ти, син, ри¹ба, ми¹ло?

390. Ба^гатий, ха^лява, ка^чан, га^разд, га^рячий, ча^бан чи...? Гон^чар, мона^стир чи...? Ка^жсан чи...?
391. а) Мо^гила, підож^ди, то^бі, о^бід, чи му^гила, піду^жди, ту^бі, у^бід?
б) У^пир чи...? Бу^дяк чи...?
392. Го^лубка, наго^дуй, зо^зуля чи...?
393. Шку^тиль^гати чи шкато^ль^гати, чи шкати^ль^гати, чи...?
394. Ш^кіра, ш^кірка, чи...? Чи не вживають: ш^кура, ш^курка; с^кора, с^корка і с^кіра, с^кірка в різних значеннях?
395. Огі^рок, за^між, ді^брова чи...?
396. Ж^мут, на^мул, глу^бокий чи...?
397. Па^рубок, ма^буть чи...?
398. а) Ра^дість, х^лопців чи ра^дость, х^лопцов?
б) Кі^сток, кі^стки, ост^рів^цем, рі^вчак чи...?
399. а) Ві^з, під, ті^к, сті^л, ді^м, до^мівка, рі^г, лі^й чи...? б) Чи не вимовляється у ненаголошеній позиції *a* як *i*, а перед складом з *у* як *a^o*: ста^oу, ла^oука. Наведіть ще кілька прикладів.
400. а) По^ріг, во^ріт, бе^різка, го^лівка чи...? Чи не вживають у вас дві форми: бе^різка і бе^резка, го^лівка і го^ловка в різних значеннях, наприклад: го^лівка болить, го^ловка часнику; бе^різка – зменш. від бе^реза, бе^резка – в'ю^нок (рослина)?
б) Ко^з, но^р, со^в, пе^чер, хво^роб, то^поль, я^блонь, во^рон чи...?
401. Сі^м, кі^сіль, пі^ч, ші^сть чи...?
402. Осі^{нь}, ка^мінь, по^піл, по^гріб чи...? За^мет, кле^н, льо^д, ме^д чи...?
403. Слі^з, до^пік, щі^тка чи...?
404. Жов^ч чи...? Ш^остий чи...?
405. Со^ром, во^рог, во^рожий, воло^діти, воло^діння, ох^орона, наго^рода, зо^лото чи...? Якщо у вашій говірці зустрічаються обидві форми і є якась різниця в значенні між вра^г і во^рог, вра^жий і во^рожий, з^лото і з^лотий тощо, то треба пояснити значення цих слів.
406. Шка^ра^луна (ска^ра^луна) чи...?
407. а) Дро^ва, бро^ви, ло^жка, бло^ха, я^блуко, сльо^за чи...?
б) К^ривця, кри^вавий чи...? Гли^тати чи...?
408. Гри^{мі}ти, три^{во}га, кри^ниця чи...? Хре^бет, хре^стити чи...?
409. Кир^патий, стир^чати, тир^чати, гир^ло, гилко^тати чи...?
410. По^корм чи...? Пор^снути чи...? Тель^бухи чи...? Ков^баня чи...?

Б) Приголосні

411. І^хати, і^сти, і^жа, і^здити, і^жак, і^здець, і^ї, і^х чи...?
412. Мо^ї, на^дії, в^{ії}, з^вичаї, з^{мі}ї, гу^лтя^ї чи...?
413. Ві^їсько, ві^їт чи...? Пі^їду, до^бріший, бі^їліший чи...?
414. За^сць, мо^я, мо^ю, ру^кою, ду^шею, со^бою, чу^ю, ма^ють, спі^ває, умі^рають чи...?
415. До^брий, мо^лодий х^лопець чи...? Мо^лодій дівчині чи...? У гли^бокій кри^ниці чи...? На тій я^линці чи...? Ско^рій, хут^чій чи...?
416. У^лик чи...? У^лиця чи...?
417. Со^няшник, ді^вонька, со^ненько, сла^вонька, бі^ленький, ні^ченька чи...?

418. Він чи...?
 419. Вуж, вухо, вилиця, вугіль, вузький чи...?
 420. Орел, о'вес, о'сика, о'зеро, о'сінь чи...?
 421. Гострий, горіх чи...? Во'гонь чи...? О'рати чи...? Го'рох чи...?
 422. Вд'ова, вд'овець, внук, в'зяти, в'зути чи...?
 423. О'хота, х'орий чи...?
 424. Л'ата, верс'та, стру'на, тру'на чи...?
 425. а) Дуб чи...; ріг чи...; сад чи...; мідь чи...; віз чи...; мо'роз чи...; ніж чи...; дощ чи...? б) Бджо'ла, бж'ола чи пчо'ла (пцо'ла)?
 426. Со'лодкий, під'перти, го'лубка, об'ходити, во'зкий, б'ігти, бе'різка, мо'розко, ло'жка, б'лижче чи...?
 427. Пам'я'ть, м'ясо, сі'м'я, м'яти чи...?
 428. Голуб'я'та, жаб'ячий, здо'ров'я чи...?
 429. Ловля'ть, любля'ть, ломля'ть, дивля'ться чи...?
 430. С'вято, свя'тий, цвях чи...?
 431. Зві'р, смі'х, з'міна, сті'на чи...? Корист'ь, об'ійстя, с'тарість чи...? Чи не помітний відтінок шепелюватості в артикуляції цих звуків? Як вимовляються ці звуки у словах слизь'ка, низь'ка, близь'ка, хтось, щось, колись, когось?
 432. Сонце, ві'конце чи...? Ра'дянський, се'лянський (з твердим н) чи...? Ку'пецький, ко'зацький, ні'мецький, парубо'цький чи...? Хлопець, кі'нець, палець, ви'дець чи...?
 433. а) Тісто, тіло, тісний, тітка чи...? б) Тяжко, тягнути, тя (тебе) чи...?
 434. Дмит'ро, Дні'ро, д'бати, дя, д'ятел, дід, діло, дівка чи...?
 435. Жит'тя, смі'ття, ве'сілля, гілля, на'сіння, ка'міння, зілля чи...?
 436. К'лоччя, об'личчя, кур'ча, во'лочать, то'лочать чи...? Те'ща, щаст'я чи...?
 437. Ша'пка, шану'вати, ду'ша, ло'ша, миша чи...? У яких звуках реалізуються ж, ч, ш: жито, бі'жать, спі'шать, во'лочать, пе'чуть, ш'кола, п'ряжка?
 438. Ві'ця, п'тиця, п'раця, ц'яцька чи...?
 439. Міць, мідний, цу'ратись, цурки чи...? На'вулицю, хлопці, танцю'вати чи інакше?
 440. Зелений, маззю, різний, різниця чи...?
 441. Між, ір'жати, жа'га, жев'ріти, дру'жина, с'лужба чи...?
 442. Дошка, шк'варка, ш'ворінь (ш'ворень, шк'ворень), штель'вага, шк'рябати, навш'пиньки, шлюб, завше чи...? Скло, склянка чи шкло, шклянка?
 443. С'келя, с'товбур, с'муга чи...?
 444. Мислю, су'сід, сі'дати, по'сієв чи...? Ду'шити, шолу'дивий, тутешній чи...?
 445. Дж'міль, джура, джу'ма чи...?
 446. а) Саж'а, п'ряжа, ме'жа чи...? б) Жук, жарити, жайворонок чи...?
 447. Зелений, зер'но, змій, зві'р, зойк чи...?
 448. Дзвін, дзвін'кий, дзеркало, дзюр'чати, дзьобати чи...? Роз'зявити чи...?
 449. Чи не спостерігається перехід д', т' у г', к' у позиції перед і: дід, дівка,

- діти, тісто, стіл, хотіти?
450. Третій, тихо, гість, тесть, стіна, гості, щастя, калупустяний чи...?
451. а) Лисий, лист, лежати, лебідь чи...?
 б) Лій, волів, милі, білі (з м'яким л) чи...?
 в) Лад, лопата, голка, вал (з твердим л) чи...?
452. Мельник, сильний, скільки, тільки, більше, даліше, стебельце, пальцем чи...?
453. Село, була, маля, заплакав, хлопці, молотять, маленького, колихати чи...?
454. Зовиця, мова, колір чи...?
455. а) Разом, рама, град, границя чи...? б) Рясний, буря, порядок, зоря чи...? Рятувати, буряк чи...? в) Верх, тепер, косар, базар, курю, варю чи...?
456. Внук, рівний, давно, жовнір, ковнір чи...? Мандрувати чи...?
457. а) Кімната, замкнула, дмухнути чи...?
 б) Чи не спостерігається явище метатези у словах: коридор, конопі, тарілка, ведмідь, намисто, говорити, печериця? Подайте інші слова.
 в) Чи не вживаються протетичні приголосні в словах: око, орати, огірок, овечка, обід, Андрій і т. п.?
458. Хвіст, хворост, хвалити, хвалити чи...?
459. Фунт, фура, футро чи хунт, хура, хутро, чи...? Фіртка, шафа, фамілія, фартух, фігура чи хвіртка, шахва, хвамлія, хвартух, хвігура? Хва'соля чи ква'соля, чи фа'соля, чи...?
460. Жахатися, чимхати (здірати кору) чи...? Колисати чи колихати, чи...?
461. Через, розщеп, вищиряти чи...?
462. Цвісти, цвітка, цвітчастий, цвітний чи квісти, квітка, квітчастий, квітний? Може, у вас вживаються обидва слова: цвіт і квіт; цвітеня і квітеня? Якщо ці варіанти мають різні значення, то зазначте, які.
463. Грунт, ганок, гвалт, гвинт, гурліга, дзига, гудзь, гудзик, гедзь, бригада, граната, конгрес чи грунт, танок, твалт..., чи...?
464. а) Що чи шо, чи што, чи шьо, чи чьо? Ніщо чи нішо? Хто чи кто, чи...?
 б) Що є відмінного від літературної мови в системі наголошення: зерно, сосна, решето, кліщі, ремінь, відхід, відрив, розгін, народ, заробок, загадка, ясна, царська, бідна, дужа, занурена, український, народний, освітній, одинадцять, чотирнадцять, п'ятсот, сімсот, моя, твоя, своя, моє, твоє, своє, нести, везти, плести, числити, креслити, посивіти, буде, беру, несу, візьме, перескочив, надбіг, весело, тепло, холодно?

I. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КУЛЬТУРИ

1. Пашня, загальна назва зернових сільськогосподарських культур:
2. Пшениця звичайна: Чи немає відмінностей у значенні залежно від якості, форми зерен, колоска тощо, часу висіву?
3. Пшениця тверда: Чи немає відмінностей у значенні?
4. Яра пшениця: Чи не розрізняють назв залежно від часу висіву (восени, весною), якості зерна тощо?
5. Пшениця безоста: Чи немає відмінностей у значенні?
6. Жито:
7. Яре жито:
8. Зн. жито:
9. Ріжки, грибковий паразит у колосках жита у вигляді чорно-фіолетового ріжка:
10. Ячмінь:
11. Остюк, довгий щетинистий вусик на колосковій лусці пшениці, жита, ячменю:
12. Овес:
13. Колосок вівса:
14. Вівсюг, подібний до вівса бур'ян, дикий овес:
15. Просо Звичайне: Чи не розрізняються назви залежно від кольору зерна, форми колоска тощо?
16. Волоть, колосок проса:
17. Сорго звичайне:
18. Головня, грибкове захворювання злакових (пшениці та ін), при якому зерно перетворюється на чорний пил:
19. Гречка.
20. Зн. татарка:
21. Зн. поганка:
22. Соняшник:
23. Головка, кошик соняшника:
24. Зерна соняшника, гарбуза, вживані як ласощі:
25. Лузати, розкушувати, розгризати насінину соняшника, видовбуючи з неї зернятко:
26. Зн. лускати:
27. Зн. малай, мелай:
28. Кукурудзиння, листя і стебла кукурудзи:
29. Суцвіття кукурудзи у вигляді мітелочки з пилком на вершині стебла:
30. Приймочки кукурудзи у вигляді пучка кіс на верхній частині качана (на які попадає пилок при запиленні):
31. Необтерблений качан кукурудзи:
32. Зн. струк, стручок:
33. Обтерблений качан кукурудзи:
34. За. качан:
35. Зн. гичка:
36. Недорозвинений качан кукурудзи:

37. Обгортка качана кукурудзи:
38. Сажка, грибковий паразит у вигляді чорних пухирчастих наростів на кукурудзі та інших рослинах:
39. Зн. вовк:
40. Квасоля: Чи не розрізняються назви залежно від кольору цвітіння, величини і форми стручка, кольору зерна тощо?
41. Квасоля з невитким стеблом:
42. Квасоля з витким стеблом (тичкова): Чи не розрізняються назви залежно від величини стручка, кольору і форми зерна?
43. Грубозерниста квасоля: Чи немає відмінностей у значенні?
44. Квасолиння, бадилля квасолі:
45. Горох:
46. Горохвиння, горохова солома:
47. Нут:
48. Сочевиця:
49. Вика, кормова бобова рослина, плоди якої мають форму довгих стручків:
50. Вічко картоплі, невеличке заглиблення з брунькою на картоплині:
51. Цукровий буряк:
52. Столовий буряк:
53. Зн. буряк, бурак:
54. Бурячиння, листя буряків:
55. Капуста, що не склалася в головку:
56. Осередок у головці капусти:
57. Редька: Чи не розрізняються назви залежно від величини, форми коренеплоду, зовнішнього забарвлення, смаку..?
58. Стовбур редьки, тверде стебло на редьці:
59. Морква:
60. Морквиння, гичка моркви:
61. Ріпа, коренеплід з їстівним солодкуватим на смак коренем, що має біле, жовте, часом червоне або фіолетове забарвлення:
62. Зн. ріпа:
63. Вруква, овоч з грубим м'ясистим коренем, уживається як їжа і як корм для худоби:
64. Топінамбур, земляна груша, рослина родини складноцвітих із бульбами, які використовуються на корм худобі, для добування цукру, спирту:
65. Зн. бульба:
66. Цибуля (загальна назва):
67. Цибуля-сіянка (вживані як насіння невеличкі цибулинки, що вирости з висіяних зерен цибулі):
68. Листя молодшої цибулі:
69. Насінний пагін цибулі:
70. Зн. стрілка:
71. Часник:
72. Листя молодого часнику:
73. Насінний пагін часнику:
74. Огірок:

75. Насінник, переспілий огірок, залишений на насіння:
76. Зн. насінник, насідник:
77. Помідор:
78. Баклажан, овочева рослина з плодами довгастої форми синьо-фіолетового кольору:
79. Овочі (загальна назва):
80. Кавун:
81. Середина розрізаного кавуна:
82. Зн. душа:
83. Гарбуз:
84. Гарбузиння, стебла і листя гарбузів:
85. Зн. гарбуз:
86. Чи вживаються вислови Дати гарбуза в значенні "відмовити тому, хто сватається"?
87. Коноплі:
88. Плоскінь, чоловічі стебла конопель, що не дають насіння:
89. Матірка, жіночі стебла конопель, що дають насіння:
90. Буйна коноплина, що виросла окремо:
91. Сніпок конопель, зв'язаний під час вибирання:
92. Зн. горстка:
93. В'язка 5-10 снопок льону чи конопель:
94. Насіння конопель:
95. Зн. сім'я:
96. Льон:
97. Кмин:
96. Хрін:
99. Тютюн: чи немає різниці в значенні назв?
100. Конюшина:
101. Отава, трава, що виросла в той же рік на місці скошеної:
102. Зн. отава:

II. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ЗНАРЯДДЯ

103. Леміш, частина плуга, що підрізує шар землі знизу:
104. Зн. сошник:
105. Зн. ніж:
106. Зн. полиця:
107. Зн. крило:
108. Зн. бляха:
109. Зн. ручка:
110. Зн. чепіга:
111. Стовба, частина плуга, що сполучає гряділь з полицею та чепігами:
112. Зн. стовба:
113. Поперечка, частина плуга, що сполучає між собою чепіги плуга:
114. П'ята, частина плуга, якою він пересувається по дну борозни:
115. Колішня, передня колісна частина плуга:
116. Істик, лопатка на довгому держаку для очищення землі на полиці та лемеші плуга:
117. Підкладка (зі збитих грубих кілків) для перевезення плуга на поле:
118. Борона, знаряддя для розпушування ріллі: Чи не розрізняються назви для різних видів борін?
119. Валок, поздовжній брусок дерев'яної борони, в якому укріплені зуби:
120. Зн. смик: Чи відоме смик в усталених зворотах: Худий, як смик; Гладкий, як смик; Бабин смик та ін.? Яке значення цих зворотів?
121. Зн. било:
122. Одна з двох поперечних планок у бороні, що сполучають поздовжні бруски з зубами:
123. Зн. берце:
124. Зн. шпуга:
125. Коток, знаряддя для ущільнення ґрунту або для руйнування ґрунтової кірки:
126. Торба, мішок, з якого розсівали зерно, коли сіяли вручну:
127. Зн. сіва:
128. Сівалка: Чи не розрізняються назви залежно від конструкції, призначення сівалки?
129. Сапа, знаряддя для ручного обробітку просапних культур: Яку форму має вживана у Вас сапа: еліпса, трапеції, серцевидну або іншу? Чи немає для різних сап окремих назв? Подайте схематичні малюнки вживаних у Вашому селі сап.
130. Вуха, петля, якою сапа кріпиться до держака:
131. Зн. вухо:
132. Сапилно, держак сапи:
133. Маленька сапка для обробки вручну грядок цибулі, моркви і т. ін.:
134. Лопата, знаряддя, яким копають, перекопують землю: Чи немає окремих назв для заступа з лезом, що донизу звужується, і заступа з рівним лезом та для заступа з приступкою і без приступки?
135. Держак лопати:

136. Вухо лопати, в яке забивається держак:
137. Совкова залізна лопата:
133. Залізні вила: Чи немає окремих назв у залежності від розміру та призначення вил?
139. Залізні вила з двома ріжками:
140. Залізні вила з трьома ріжками:
141. Залізні вила з чотирма ріжками:
142. З природної розсохи дерев'яні вила з двома ріжками для сіна:
143. Дерев'яні вила з трьома ріжками:
144. Залізні вила з густими і тупими на кінцях ріжками для набирання буряків, картоплі та ін.:
145. Дерев'яні вила з п'ятьма ріжками:
146. Держак вил: Чи не розрізняються назви у залежності від довжини держака?
147. Зуб вил:
148. Зн. вила:
149. Зн. зуб:
150. Зн. ріг:
151. Граблище, держак грабель:
152. Валок, частина граблів, в якій укріплено зуби:
153. Один із зубів на валку граблів:
154. Зн. валок:
155. Серп, знаряддя у вигляді довгого зігнутого півколом ножа, яким жнуть: Чи не розрізняються назви серпів із зазубленням і без зазублення (без зубів), за призначенням (для жатви трави і пашні)?
156. Кісся, держак коси:
157. Ручка на кісці: Чи на кісці одна ручка (для правої руки), чи дві (для обох рук)? Чи ручка задовбана в кісся чи прикріплена якимось інакше.
158. Зн. кільце:
159. Зн. обручка:
160. Клинок, за допомогою якого кріпиться коса на кісці:
161. Зн. клин:
162. Середня частина коси:
163. Лезо, гострий край полотна коси:
164. Зн. жало:
165. Передня звужена частина коси:
166. П'ята, задня потовщена частина коси: Чи немає відмінностей у значенні цих слів?
167. Зн. п'ята:
168. Зн. шийка:
169. Верхній потовщений край полотна коси:
170. Зн. рубець:
171. Грабки, пристрій над косою (у вигляді невеличких граблів з довгими зубцями), що кладе в рядок скошені стебла:
172. Брусок для гостріння коси:
173. Зн. брус:

174. Мантачка, вузька дощечка для гостріння коси, покрита смолою з піском або цементною масою:
175. Зн. галайда:
176. Кушка, почеплена на пояс і схожа на ріжок дерев'яна посудина, у якій косарі тримають брусок:
177. Зн. корець:
178. Зламати біля п'яти косу (при косінні):
179. Склепати зламану біля п'яти косу:
180. Бабка, коваделко, на якому клепають косу:
181. Жниварка, машина, яка жне хлібні рослини:
182. Лобогрійка, жниварка з ручним скиданням зжатоного стебла:
183. Ціп, просте знаряддя з двох різних за довжиною скріплених кінцями палиць для обмолочування снопів:
184. Ціпилно, держак ціпа:
185. Бияк, коротка частина ціпа, якою б'ють по снопах:
186. Зн. бич:
187. Зн. маховик:
188. Капиця, одна з двох шкіряних петель на верхніх кінцях держака і бияка ціпа: Чи не розрізняються капиці поздовжні, круглі?
189. Ув'язь, шкіряний шнурок, що ним з'єднані капиці держака і бича ціпа:
190. Зн. головка:
191. Лопата-совок, що нею віють вимолочене зерно: Чи не знають давнішого способу віяння вимолоченого зерна? Опишіть його.
192. Молотарка, машина для обмолочування зернових сільськогосподарських культур: Чи не розрізняються назви для різних видів молотарок?
193. Молотити, обмолочувати зернові молотаркою:
194. Зн. машина:
195. Кінний привод:
196. Віялка, машина для віяння вимолоченого зерна:
197. Зн. млинок:
198. Решето з великими дірками: Чи не розрізняється решето шкіряне і металеве?
199. Поливальниця, металева посудина з ручкою і впаяною трубкою для поливання городніх культур, квітів і т. ін.:
200. Січкаря, машина для різання січки:
201. Опудало, подoba людської постаті для відстрашування птахів на городах, у садках і т. ін.:

III. РІЛЬНИЦТВО ТА ГОРОДНИЦТВО

202. Веснувати, виконувати весняні сільськогосподарські роботи:
203. Орати, обробляти землю плугом, сохою:
204. Рілля, зорана земля, виоране поле:
205. Зн. оранка:
206. Орач, той, хто оре землю:
207. Парити, орати землю на зяб:
208. Зяб, земля, виорана на зиму під весняну сівбу (ярих культур):
209. Зн. паренина:
210. Переліг, земля, що свідомо не обробляється кілька років для відновлення родючості ґрунту:
211. Непридатна для хліборобства земля:
212. Зн. пустиня:
213. Цілина, ще не оброблювана, не орана земля:
214. Грядка, оброблена, підготовлена для вирощування городніх культур земля:
215. Город, ділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів:
216. Зн. загорода:
217. Квітник, ділянка біля хати, в саду, парку тощо, на якій ростуть квіти:
218. Скиба, шар землі, піднятий і відвернений плугом під час оранки:
219. Борозна, довга заглибина в землі, проведена плугом:
220. Зн. борозна:
221. Широка борозна, утворена посередині ниви, якщо її орали від країв:
222. Зн. сказ:
223. Кінець ниви, де повертають плуг для оранки в зворотному напрямку:
224. Недоорані подовжні кінці ниви, які наприкінці оранки обробляються упоперек:
225. Борозенний, запряжений у парі кінь або віл, який під час оранки йде борозною, тобто з правого боку:
226. Підручний, запряжений з лівого боку, у парі з борозенним (про коня, вола):
227. Волочити, обробляти бороною ріллю перед сівбою:
228. Обробляти бороною землю після сівби:
229. Сіяч, той, хто висіває насіння в ґрунт:
230. Сівба, час і процес висівання зернових:
231. Місце, пропущене при сіянні вручну:
232. Висаджувати картоплю:
233. Висадок, коренеплід (буряк, морква і т. ін.), збережений взимку і висаджений у ґрунт для одержання насіння:
234. Парник, накрита заскляними рамами грядка для вирощування розсади та ранніх овочів. Чи не розрізняються назви залежно від конструкції (із заскляними рамами і без них)?
235. Зн. теплиця:
236. Зн. руно:
237. Озимина, осінні посіви або сходи зернових культур:

238. Зн. царина:
239. Квітує, викидає цвіт (про жито):
240. Ярина, весняні посіви або сходи зернових культур:
241. Зн. ярина:
242. Обрідний, рідко посіяний, який рідко зійшов (про сільськогосподарські культури):
243. Зн. обрідний: ?
244. Колоситися, викидати колоски (про жито, пшеницю і т. ін.):
245. Половіти, досягаючи, ставати жовтим (про жито, пшеницю і т. ін.):
247. Недоспілий, ще не цілком достиглий хліб (жито, пшениця, овес):
248. Зн. свідний, свидовий, свидуватий:
249. Зав'язь, нижня здута частина маточки в квітці, в якій після запилення насінних зачатків утворюється плід: Чи не розрізняються назви щодо окремих рослин, розміру зав'язі тощо?
250. Зн. в'язь:
251. Викидає цвіт (про кукурудзу):
252. Сапати, обробляти просапні культури і підпушувати під ними ґрунт сапою або лопатою вперше:
253. Підгортати, обробляти просапні культури сапою або лопатою вдруге, обгортаючи коріння землею:
254. Сапання, час і процес, коли найінтенсивніше сапають:
255. Сапальник, той, хто обробляє просапні культури сапою або лопатою:
256. Зн. копальник:
257. Сапальниця:
258. Косовиця, час і процес косіння зернових:
259. Жнива, час і процес збирання врожаю колоскових: Чи немає відмінностей у значенні?
260. Зн. жнива, жниво:
261. Урожай, кількість зібраних за один сезон рослинних плодів (загальна назва):
262. Зн. урода, врода:
263. Жаля, жінка, що жне серпом:
264. Жнець, чоловік, що жне серпом:
265. Косар, чоловік, що косить косою:
266. Покіс, ряд скошеного і відгорненого косою хліба, сіна: Чи не розрізняються назви щодо покосу пашні і трави?
267. Зн. покіс:
268. Зн. вал.:
269. Пропуск при косінні: Чи немає окремої назви для пропуску при косінні жаткою?
270. В'язальник, чоловік, що в'яже снопи:
271. В'язальниця, жінка, що в'яже снопи:
272. Перевесло, джгут (із скрученої соломи, трави) для в'язання снопів:
273. Гузир, нижня товста частина снопа (протилежна колосковій):
274. Зн. гузир, гузір:
275. Колоскова частина снопа:

276. Складена у вигляді хреста для просушування купа з 15 снопів:
277. Ряд таких куп:
278. Кладка в 30 снопів: Чи немає відмінностей у значенні?
279. Розгорнений і поставлений колосками вниз сніп на невеликій кладці снопів (щоб не затікало):
280. Зн. шапка:
281. Міцний кілок з обрубаними на відстані 20-30 см від стовбура гілками, який забивають у землю і на ньому сушать сіно, снопи:
282. Возовиця, час і процес перевезення снопів з поля додому та на тік:
283. Стіг, велика кладка снопів у дворі на току: Чи не розрізняють назв залежно від круглої, овальної чи продовгуватої форми стогу?
284. Зн. стіжок:
285. Скирта, велика кладка намолоченої соломи:
286. Спеціальна, підстилка (з соломи, хмизу і т. ін.) під великими кладками снопів, сіна:
287. Зн. під:
288. Зн. подина:
289. Молотьба, час і процес обмолоту колоскових:
290. Молотник, чоловік, що молотить:
292. Тік, майданчик просто неба, де молотять зернові: Чи немає відмінностей у значенні?
293. Зн. гумно:
294. Зерно (та рослини) хлібних злаків (загальна назва): Чи не розрізняються назви для хлібних злаків на корені та для зерна?
295. Зн. збіжжя:
296. Зн. голина:
297. Суржик, суміш зерна, змішаний посів жита і пшениці (жита і ячменю, ячменю і вівса):
298. Зн. суспиця:
299. Полова, дрібні м'які відходи від провіювання обмолоченого зерна: Чи не вживаються окремі назви для відходів від провіювання жита, вівса, проса і т.ін.?
300. Зн. хобта, хопта:
301. Послід, відходи у вигляді побитих, порожнистих зів'ялих зерен, перемішаних з насінням бур'янів, дрібних уламків соломи, грудочок землі та ін., що залишаються після провіювання: Чи немає розрізнення значень посліду різних культур?
302. Послід, відвійки гречки:
303. Трина, дрібні відходи з уламків стебел і колосків під час молотьби: Чи не розрізняються відходи від провіювання обмолоченого жита, проса, гречки і т. ін.?
304. Околот, сніп рівно вимолоченої нем'ятої, непомервленої соломи, використовуваної для вкривання будівель: Чи не розрізняються ці назви за способом молотьби і приготування?
305. Дрібна пом'ята чи потерта солома, сіно (загальна назва):
306. Збирати врожай картоплі:

307. Зн. копати:
308. Кагат, купа городини, певним чином укладена й покрита соломою, землею для тривалого зберігання: Чи не розрізняються назви залежно від форми і способу спорудження кагата?
309. Оббирати, здирати обгортки на качанах кукурудзи:
310. Зн. лущити:
311. Зн. лупити:
312. Зн. чистити:
313. Знімати зерно з качанів кукурудзи:
314. Зн. сукати:
315. Зн. теребити:
316. Чи вживаються сталі вислови: сукати свічки, сукати бублики, сукати дулі, сукати кулаки та ін.? Яке значення цих висловів?
317. Стерня, пеньки скошених або зжатих стебел злакових на полі:
318. Ряд високої стерні з правого боку прокошеної смуги:
319. Зн. грива:
320. Пшеничнище, поле, на якому скосили пшеницю):
321. Яшнице, поле, на якому скосили ячмінь:
322. Вівсище, поле, на якому скошений овес:
323. Присище, поле, на якому скошене просо:
324. Гречанище, поле, на якому скосили гречку:
325. Кукурудзище, поле, з якого зібрано кукурудзу:
326. Поле, з якого зібрано соняшники:
327. Рештки зрізаних стебел кукурудзи або соняшників на полі:
328. Гороховище, поле, з якого зібрано горох:
329. Картоплище, поле, з якого зібрано картоплю:
330. Поле, з якого зібрано буряки:
331. Капустище, поле, з якого зібрано капусту:
332. Зн. капустянка:
333. Коноплище, поле, з якого зібрано коноплі:
334. Зн. коноплянка:
335. Зн. конопляник:
336. Льонище, ділянка землі, з якої зібрано льон:
337. Баштан, ділянка поля, на якій вирощують кавуни, дині:
338. Пшеничнянка, пшенична солома:
339. Зн. пшеничнянка:
340. Житнянка, житня солома:
341. Зн. житнянка:
342. Зн. житник:
343. Зн. житниця:
344. Ячмінка, ячмінна солома:
345. Зн. ячмінка:
346. Вівсянка, вівсяна солома:
347. Зн. вівсянка:
348. Зн. вівсяниця:
349. Просянка, просяна солома:

350. Зн. просянка:
351. Гречаниця, гречана солома:
352. Зн. гречанка:
353. Горохова солома:
354. Листя капусти, що залишається, коли головки обчистять перед шаткуванням; коріння з листям, що залишається на грядці після збирання капусти: Чи не розрізняються назви для листя (що залишається після підготовки головок до шаткування) та для листя і коріння, що залишається на грядці?
355. Зн. храбуст, хробуст, храпуст, хлабуст:
356. Витолочувати, витолочити, пошкоджувати посіви, городину, траву, ходячи, їздячи, пасучись по них тощо:
357. Витолочений худобою посів:
358. Час і процес збирання сіна:
359. Жінка, що громадить, згромаджує скошену траву на сінокосі:
360. Щепити, пересаджувати пагін або бруньку рослини в тканину іншої:
361. Щепа, прищеплене фруктове дерево; живець для щеплення.

IV. ТВАРИННИЦТВО

362. Худоба., велика рогата худоба (загальна назва):
363. Зн. товар:
364. Зн. худоба:
365. Худобина (окрема тварина): Відзначте відмінності за значенням і окремими відтінками.
366. Череда, стадо великої рогатої худоби, що разом випасається:
367. Чередник, пастух, який доглядає череду:
368. Підпасок, помічник пастуха:
369. Стійло, місце відпочинку худоби біля водопою на випасі під час спеки:
370. Бугай, бик-плідник:
371. Корова, що перший раз отелилася:
372. Зн. первістка:
373. Зн. первачка:
374. Ялівка, корова, що залишилася нетільною:
375. Зн. ялівка:
376. Річний бичок:
377. Річна телиця:
378. Зн. бузівок:
379. Відлучити, відняти теля, ягня і т. ін. від матері:
380. Відлучити, припинити годувати дитину груддю:
381. Жуйка, повторне пережовування жуйними тваринами їжі, що повертається з шлунка в ротову порожнину:
382. Жувати жуйку (про корову, вівцю, козу):
383. Корова, вівця з зіпсованою однією дійкою:
384. Зіпсована дійка, що не доїться (у корови, вівці):
385. Безрогий (про бика, корову тощо): Чи не називають по-різному бика без одного рогу і без обох рогів?
386. Зн. шутий:
387. Бити рогами (про корову, вола):
388. Зн. бодати:
389. Зн. колоти:
390. Такий, що б'є, коле рогами (про корову, бика):
391. Гедзь, велика комаха (муха), що висисає кров тварин: Чи не розрізняють кінського, коров'ячого та овечого гедзя?
392. Гедзатися, гедзкатися, збуджено бігати, стрибати від укусу гедзя (про тварин):
393. Ревіти, ревти, видавати гучний, протяжливий крик (про велику рогату худобу):
394. Вигук, яким завертають корів:
395. Вигук, яким кличуть биків:
396. Вигук, яким кличуть телят:
397. Вигук, яким відганяють телят:
398. Кнур, кабан-плідник:
399. Свиноматка (свиня, що дає приплід):

400. Зн. свиня:
401. Зн. льоха:
402. Порося, маля свині: Чи не розрізняють поросят залежно від часу народження, зросту, статі?
403. Зн. пацюк:
404. Підсвинок, немолочне поросся віком до року:
405. Угодований кабан:
406. Добре вгодований кабан:
407. Жирний, з великою кількістю жиру (про страву, м'ясо тощо):
408. Які вживаються евфемізми до слова свиня: хрюкало, крунькало, рьохкало, рохкало, безрога..?
409. Вигук, яким кличуть поросят:
410. Вигук, яким відганяють поросят:
412. Баран-плідник:
413. Ягня, маля вівці: Чи немає розрізнення щодо зросту, статі?
414. Бекати, кричати (про вівцю, козу):
415. Чабан, пастух овець:
416. Старший чабан:
417. Отара овець:
418. Вигук, яким кличуть ягнят:
419. Вигук, яким відганяють ягнят:
420. Бібки, овечий послід:
421. Жеребець, плідник кобили:
422. Кастрований самець у коней:
423. Кобила, самиця жеребця:
424. Зн. стадниця:
425. Лоша, маля кобили:
426. Однорічне лоша:
427. Карий (про коня чорної масті):
428. Гнідий (про коня темно-коричневої масті):
429. Гливий (про коня сіро-жовтої масті):
430. Мурий (про коня темно-сірої або сіро-бурої масті із плямами):
431. Той, хто пасе стадо коней:
432. Зн. стадник:
433. Скребниця, металева щітка для чищення коней:
434. Вигук, яким кличуть лоша:
435. Вигук, яким відганяють лоша:
436. Цап, самець кози:
437. Вигук, яким кличуть козу:
438. Вигук, яким відганяють козу:
439. Кріль:
440. Кролиця, самиця кроля:
441. Вигук, яким кличуть кроля:
442. Вигук, яким відганяють кроля:
443. Корова виявляє статеву охоту:
444. Свиня виявляє статеву охоту:

445. Вівця виявляє статеву охоту:
446. Кобила виявляє статеву охоту:
447. Зн. полювати:
448. Сука виявляє статеву охоту:
449. Кішка виявляє статеву охоту:
450. Вагітна корова:
451. Вагітна свиня:
452. Вагітна вівця:
453. Вагітна кобила:
454. Вагітна сука:
455. Вагітна кішка:
456. Народити теля (про корову):
457. Народити поросят (про свиню):
458. Народити ягня (про вівцю):
459. Вівця, що передчасно (на першому році життя) покрилася:
460. Народити лоша (про кобилу):
461. Народити щенят (про суку):
462. Народити котенят (про кішку):
463. Вигін, простора вільна ділянка біля села або в селі, куди виганяють пасти худобу, птиці: Чи немає відмінностей у значенні залежно від величини, місцезнаходження тощо?
464. Пасовище, місце, де випасають худобу: Чи не розрізняють пасовищ залежно від їх місцезнаходження (поле, луг, ліс тощо), від випасання на них тварин, від якості травостою тощо?
465. Тронка, дзвіночок, який пастухи вішають на шию тварині, щоб її легше було розшукувати в темряві, лісі і т.ін.: Яким саме тваринам вішають дзвінок?
466. Каструвати: Чи нема відмінностей у значенні залежно від способу кастрування та від виду самця (бик, кінь, кабан тощо)?
467. Кастратор:
468. Зн. валах:
469. Ясла, виплетена з лози годівниця круглої (овальної) форми (для корів, коней):
470. Ясла, подоба збитого з дощок ящика на чотирьох ніжках (для корів, коней):
471. Плетена з мотуззя на двох дугах сітка для переноски сіна, соломи:
472. Начеплена поворозкою на шию запряженому коневі торба, з якої він їсть обрік:
473. Рептух, неглибокий широкий мішок із вшитими у краї двома палками, за які підвішується до дишля для годівлі коней у дорозі:
474. Мотузьяна сітка або торба для сіна, з якої годують коней:
475. Зн. рептух, рептюх:
476. Зн. опалка, опавка:
477. Переїди, недоїдені тваринами залишки грубих кормів (напр., сіна, соломи і т.ін.):
478. Смуга на шкірі тварини від сильного удару батоном:

479. Собака (загальна назва): Якого роду слово собака?
480. Сука:
481. Цуценя, маля суки:
482. Гавкати (про собак): Чи не розрізняється гавкання за інтенсивністю, переривчастістю, безперервністю тощо?
483. Кусливий, такий, що кусається (про собаку):
484. Вітрити, чути нюхом слід звіра і йти слідом (про собак):
485. Тічка, згряя собак із сукою або вовків із вовчицею:
486. Скажений, хворий на сказ, який сказився (про собаку, вовка):
487. Сказитися, захворіти на сказ (про собаку, вовка):
488. Вигук, яким цькують собак:
489. Вигук, яким кличуть цуценят:
490. Вигук, яким відганяють цуценят:
491. Кішка (загальна назва - залежно від статі):
492. Кіт, самець кішки:
493. Кішка, самиця кота:
494. Зн. кішка, кітка, кицька, мачка, мица, мицька:
495. Котеня, маля кішки:
496. Цуркотати, цуркотіти, безперестанно видавати звуки "цур-цур" (про котів): Чи нема відмінностей у значенні?
497. Курка:
498. Садити квочку на яйця:
499. Квочка: Чи не розрізняється за назвами курка, яка висиджує, і курка, яка водить курчат?
500. Зн. квочка:
501. Курчата, пташата, виведені куркою без відома людей:
502. Курчата, пташата, що виводяться в жнива:
503. Велике курча (яке можна різати):
504. Кукурікати, видавати звуки "кукуріку" (про півня):
505. Кудкудакати, видавати звуки "кудкудак" (про курку):
506. Сокорити, видавати короткі, уривчасті звуки "ко-ко" (про курей):
507. Квоктати, видавати звуки "квок-квок" (про квочку):
508. Курій, курка-гермафродит:
509. Вигук, яким відганяють курей:
510. Вигук, яким кличуть курчат:
511. Вигук, яким відганяють курчат: аціпа!, ауш!..?
512. Самець гуски:
513. Зн. гусак:
514. Гуска:
515. Зн. гуска:
516. Гусеня, пташа гуски:
517. Гегати, видавати характерні звуки (про гусей):
518. Вигук, яким кличуть гусенят:
519. Вигук, яким відганяють гусенят:
520. Качка:
521. Зн. качка:

522. Каченя, пташа качки:
523. Кахкати, видавати короткі, уривчасті звуки "ках-ках" (про качок):
524. Вигук, яким кличуть качок:
525. Вигук, яким відганяють качок:
526. Вигук, яким кличуть каченят:
527. Вигук, яким відганяють каченят:
528. Індик:
529. Індичка:
530. Індича, індиченя, пташа індички:
531. Видавати характерні звуки, кричати (про індиків):
532. Вигук, яким кличуть голубів:
533. Вигук, яким відганяють голубів:
834. Вигук, яким відганяють хижих птахів:
535. Птаство (загальна назва для свійських птахів):
536. Клювати, їсти, хапаючи їжу дзьобом (про птахів):
537. Яйце (куряче, качине та ін.):
538. Крашанка, пофарбоване великоднє яйце: Чи не розрізняються назви яйця, пофарбованого в один колір, і яйця, розмальованого кольоровими візерунками?
539. Зн. крашанка:
540. Поклад, яйце, яке кладеться в певному місці, щоб курка там неслася: Чи не розрізняються назви насадженого, зіпсованого і свіжого яйця, залишеного хазяйкою в гнізді..?
541. Шкаралупа, тверда оболонка яйця:
542. Тупий кінець яйця:
543. Гостріший кінець яйця:
544. Зн. носок:
545. Жовток яйця:
546. Білок яйця:
547. Зн. білок:
548. Виливок, пташине яйце, знесене в м'якій оболонці без шкаралупи:
549. Зносок, останнє, найменше яйце, знесене куркою:
550. Зн. зносок, знісок:
551. Бовтун, зіпсоване, засиджене пташине яйце:

VIII. БУДІВНИЦТВО

864. Господарство, сільськогосподарська виробнича одиниця із знаряддями і засобами виробництва, з ділянкою землі, худобою і т. ін.: Чи немає відмінностей у значенні?
865. Місце, на якому стоїть хата з господарськими будівлями (без городу):
866. Подвір'я: обнесена огорожею або оточена будівлями ділянка землі коло хати:
867. Задвірок, частина двора позад будинку, хати: Чи не розрізняють назви для частини двора позад будинку і позад гумна?
868. Мешкати, проживати у певному приміщенні, селі, місті:
869. Зн. жити:
870. Зн. сидіти:
871. Хата, селянський житловий будинок: Чи немає відмінностей у значенні?
872. Стара нужденна селянська хата: Чи немає відмінностей у значенні?
873. Будувати хату: Чи немає розрізнення значень залежно від будівельного матеріалу і способів будівництва?
874. Закладина, початок будівництва нової хати, що звичайно супроводжується певною урочистістю і певними обрядами:
875. Підвалина, товста балка, що є основою дерев'яної стіни:
876. Перший брус, що кладеться на підвалину, товсту балку-основу дерев'яної стіни:
877. Зн. підвалина:
878. Стовп у стіні будівлі:
879. Зн. стовп:
880. Ригель, одна з поперечин між стовпами стіни, на які заплітається лоза або прив'язується очерет, щоб потім обмазати глиною:
881. Платва, верхня дерев'яна балка в стіні паралельна до сволока, на яку ставлять крокви: Чи немає розрізнення в значенні?
882. Зн. правило:
883. Скріплені у формі чотирикутника дерев'яні балки, що кладуться поверх платв, які лежать безпосередньо на верхніх краях стін:
884. Кроква, одна з опор покрівлі, зроблена з двох брусів, з'єднаних у горішній частині під кутом і прикріплених долішніми кінцями до стін будівлі:
885. Зн. ключина:
886. Бантина, поперечна балка між кроквами:
887. Переклада, якою скріплюються крокви недалеко від їх схрещення (але вище бантини):
888. Лата, одна з довгих жердин або дощок, що прибиваються поперек до кроков для прикріплення покрівельного матеріалу:
889. Укріплене на встановлених кроквах уквітчане деревце чи інший предмет як знак, що хата зведена:
890. Дах, верхня частина будівлі, що служить її покриттям (загальна назва незалежно від матеріалу):
891. Покрівельник, той, хто криє дах: Як розрізняються назви залежно від

покрівельного матеріалу?

892. Солом'яна покрівля хати: Чи не розрізняються назви щодо матеріалу (з топтаної соломи, околоту, ув'язаної перевеслами, мотузками)?
893. Стріха, нижній край солом'яної покрівлі, який звисає над стіною:
894. Зн. стріха:
895. Зв'язані докупи два кулики (кулі), що використовуються для покриття будівель: Чи не розрізняються такі сніпки, зв'язані при гузирях і при колосках?
896. Верх, місце, де сходяться схили солом'яної покрівлі:
897. Зн. гребінь:
898. З'єднані у горішній частині під кутом два дрючки, якими укріплюють, притискають верх солом'яної покрівлі:
899. Покрівля з дахового заліза:
900. Дранка, одна з тонких дощочок, що вживаються як покрівельний матеріал:
901. Черепиця, покрівельний матеріал: Чи не розрізняються назви для керамічної і цементної жолобчастої черепиці?
902. Фронтон, продовження бічної стіни вгору при покрівлі на два схили:
903. Широка дошка, прибита до кінців лат двосхилого даху з фронтонами, щоб вітер не заривав боків покрівлі:
904. Зн. вітряк:
905. Причілок, бічна стіна хати:
906. Зн. причілок:
907. Долівка, утрамбована, вирівняна та помазана глиною земля в хаті:
908. Зн. земля:
909. Зн. діл:
910. Підлога, вистелена дошками долівка в хаті: Чи не розрізняються назви залежно від форми і величини дощок, способу їх кріплення тощо?
911. Дощана підлога в хліві:
912. Зн. міст:
913. Половиця, одна з дощок підлоги в хаті:
914. Мостина, одна з дощок підлоги в хліві:
915. Одна з балок, на які кладуть і прибивають дошки підлоги:
916. Стеля в хаті (загальна назва):
917. Дощана стеля в хаті: Чи не розрізняються назви залежно від способу укладання дощок, їх кріплення тощо?
918. Мазана, тинькована стеля в хаті:
919. Сволук, поздовжня міцна балка, яка підтримує стелю в хаті:
920. Одна з поперечних балок лозової або очеретяної стелі, один кінець якої кладуть на стіну, а другий на сволок:
921. Жердка, горизонтально укріплена перекладаина під стелею над піччю або ліжком, на яку вішають одягу:
922. Одвірок, в який вправлено двері:
923. Одвірок, один з двох вертикальних брусів рами дверей:
924. Зн. варцаба:
925. Верхній брус рами дверей:

926. Зн. одвірок:
927. Зн. лутка:
928. Зн. вушак:
929. Горизонтальний брус над віконним чи дверним отвором у мурованій стіні:
930. Один з двох (трьох) забитих в одвірок залізних стрижнів з вигином, на які чіпляються завіси дверей:
931. Завіса, штабка із загнутим трубкою кінцем, яким чіпляються двері на гачок одвірка:
932. Завіса, металевий стулковий шарнір, за допомогою якого навішуються двері, вікна і т.ін.:
933. Вікно:
934. Зн. вікно:
935. Віконна рама, чотирикутне дерев'яне кріплення для вікна:
936. Підвіконня, нижня частина віконної рами (дошка, плита):
937. Верхня частина віконної рами:
938. Шибка, одне з віконних стекол:
939. Замазка, в'язка речовина для замазування щілин і тріщин, напр., щілин біля шибок:
940. Віконниця зовнішня, дерев'яний або металевий щит з однієї або двох стулок для затуляння вікон ззовні: Чи не розрізняють назви для віконниці з однієї та двох стулок?
941. Віконниця внутрішня:
942. Призьба, невисокий, переважно земляний насип, обшитий дошками, який споруджують вздовж стін хати знадвору: Чи не розрізняються назви призьби від способу спорудження та матеріалу?
943. Ганок, прибудова з площадкою і східцями біля входу в будинок; Чи не розрізняється ганок з покрівлею і без неї?
944. Зн. рундук:
945. Східці, горизонтальні виступи, перекладини, на які ступають, піднімаючись або спускаючись: Чи не розрізняються назви для дощаних і цементних східців?
946. Поручні, невисока огорожа на краю сходів, моста і т. ін.; Чи не розрізняються назви залежно від конструкції, матеріалу спорудження, поручнів на балконі, краю сходів тощо?
947. Сіни:
948. Зн. хороми:
949. Горище, приміщення або простір між стелею і дахом у хаті:
950. Горище в хліві (сараї):
951. Кімната, окреме приміщення в квартирі, будинку для проживання в ньому (загальна назва):
952. Світлиця, гарно прибрана, парадна кімната в будинку:
953. Ванькир, бічна кімнатка, відокремлена стіною від великої кімнати:
954. Кухня в квартирі:
955. Кабиця, літня пічка надворі: Чи не розрізняються назви для мурованої

пічки і для ями, де вміщують казан, під яким розкладають вогнище для варіння?

956. Зн. кабиця, кабичка:
957. Літня кухня, в окремому невеликому будинку:
958. Комора, неопалюване невелике приміщення в житловому будинку або окрема прибудова біля хати для зберігання їстівних припасів, різних речей тощо: Чи немає відмінностей у значенні?
959. Окрема неопалювана кімнатка в хаті для зберігання їстівних припасів та різних речей:
960. Зн. кліть:
961. Землянка, житло, викопане в землі без горища з глиняним одно- або двосхилим дахом, яке іноді виступає над поверхнею:
962. Зн. бурдїй, бурдей:
963. Пічник:
964. Вариста піч, мурована з каменю чи цегли споруда для випікання хліба, варіння страв тощо: Чи немає відмінностей у значенні?
965. Черінь печі:
966. Зн. черінь:
967. Склепіння печі, внутрішнє опукле верхнє покриття над черінню:
968. Челюсті, отвір печі:
969. Затулка, дерев'яна або бляшана закривка отвору печі:
970. Зн. затула:
971. Припічок, горизонтальна площадка перед челюстями печі під комином:
972. Зн. припічок:
973. Запічок, місце на печі, відгороджене комином, або за піччю, на якому лежать:
974. Зн. запічок:
975. Пічурка, невелика ніша між комином і бічною стіною, де можуть зберігатися сірники, сіль і т.ін.:
976. Бічна ніша біля отвору печі, куди вигрібають попіл і жар:
977. Підпіччя, глибока ніша під піччю:
978. Зн. царок, оцарок:
979. Одна з кам'яних чи дерев'яних опор печі:
980. Зн. печина:
981. Плита, кухонна мурована чи суцільнометалева піч: Чи не розрізняються назви залежно від форми, матеріалу, призначення тощо?
982. Конфорка, одне з кілець для затуляння отвору металевої дошки в кухонній плиті:
983. Духовка:
984. Лежанка, низька піч у вигляді тапчана дня лежання:
985. Зн. лежанка, ліжанка:
986. Груба, піч (звичайно висока вертикальна), що служить для опалювання приміщення: Чи не розрізняються назви груб, печей залежно від матеріалу та конструкції?
987. Піддувало, отвір під топкою плити, грубки тощо, через який проходить повітря, підсилюючи тягу під час горіння:

988. Дощаний, звичайно обмазаний глиною димар над дахом хати:
989. Зн. бовдур:
990. Цегляний димар над дахом хати:
991. Лежак, горизонтальна частина димоходу, що лежить на горищі:
992. Кагла, отвір у димоході (сінешній):
993. Тяга, рух диму в димарі, трубі, який виникає внаслідок різниці тиску:
994. Отвір у покрівлі хати для диму (в старих хатах, де комин не виведено над дахом):
995. Зн. каляниця:
996. Зн. димник:
997. Каглянка, затичка з ганчір'я для затуляння отвору в димоході, щоб зберегти тепло:
998. В'юшка, засувка для перекривання димоходу для утримання тепла:
999. Паливо (загальна назва):
1000. Попіл: Чи не розрізняються назви залежно від того, що перегоріло і як перегоріло?
1001. Зн. ватра:
1002. Жар, розжарене вугілля, що горить без полум'я, незгаслі рештки перегорілих дров:
1003. Зн. жар:
1004. Сажа, чорна порошкова маса на внутрішніх стінках комина, димоходу:
1005. Осад сажі в комині у вигляді чорної твердої смоли:
1006. Чад, задушливий отруйний газ, що йде з печі після неповного згоряння палива, жиру:
1007. Зн. чад:
1008. Сажотрус:
1009. Ожіль:
1010. Рогач, знаряддя з двома металевими закругленими ріжками на довгому держаку дня того, щоб ставити в піч або виймати з неї казани, горшки, глечики і т.ін.: Чи не розрізняється знаряддя з великими ріжками для великого посуду?
1011. Рогачилно, ручка, держак рогача:
1012. Чаплія, прилад у вигляді залізного гачка на довгому держаку для витягання з печі сковороди:
1013. Коцюба, знаряддя для перемішування палива в печі й вигрібання з неї жару, попелу у вигляді невеликого півкруга, перпендикулярно насадженого на довгий держак:
1014. Коцюбилно, держак коцюби:
1015. Пікна (пекарська) лопата, знаряддя, яким саджають хліб у піч:
1016. Комора, окрема будівля для зберігання зерна: Чи немає відмінностей у значенні? Чи не розрізняють назв для комори?
4017. Половник, приміщення, куди зсипають половиу, засік для полови:
1018. Засік, відгороджене місце в коморі, зерноскховищі і т. ін. для зсипання зерна: Чи не розрізняються назви в залежності від способу спорудження, матеріалу виготовлення, розміру тощо?
1019. Зн. кашуба:

1020. Стодола, будівля для зберігання снопів, сіна, полови тощо, а також для молотьби, віяння й т. ін.: Чи не розрізняються назви залежно від розміру, матеріалу спорудження тощо?
1021. Засторонок, відгороджене місце в стодолі, де складають що-небудь:
1022. Ворота стодоли:
1023. Хлів, окрема будівля для худоби (загальна назва):
1024. Повітка, приміщення (часом з двома і трьома стінами) для утримання домашніх тварин або зберігання воза, сільськогосподарського реманенту та різного майна: Чи немає відмінностей у значенні залежно від того, скільки стін у будівлі і що в ній зберігається?
1025. Зн. повітка:
1026. Конюшня, хлів для коней:
1027. Кошара, загорода, обора для овець, кіз: Чи не розрізняються назви залежно від величини, способу спорудження тощо?
1028. Зн. кошара:
1029. Свинарник: Чи не розрізняються назви для свинарника?
1030. Зн. куча:
1031. Курник, приміщення для курей: Чи не розрізняються назви для курника різної будови, у приватному господарстві і в колгоспі?
1032. Подра, сідало для курей:
1033. Причепа, прибудова до основної будівлі: Чи не розрізняються назви залежно від того, коло якої будівлі причепа стоїть, з якого матеріалу споруджена і від її призначення?
1034. Зн. причепа:
1035. Чи вживається слово приклять: 1. «прибудова до основної будівлі»; 2. «сіни»?
1036. Оборіг, навіс для сіна у вигляді даху на чотирьох стовпах:
1037. Сіновал, приміщення для зберігання сіна:
1038. Сучкувата колода, на якій рубають дрова:
1039. Дровітня, приміщення для дров:
1040. Зн. дровітня (дривітня, дрівітня):
1041. Підвал, приміщення під першим поверхом будинку нижче рівня землі:
1042. Погріб, спеціально обладнана яма для зберігання продуктів (переважно овочів), з лядою, але без східців: Чи не розрізняються назви залежно від місця (під хатою, окремо від хати), способу спорудження (із зрубом для стін і без нього), від того, що в ньому зберігають тощо?
1043. Отвір погребя, ями, через який туди насипають картоплю, буряки тощо:
1044. Закривка отвору погребя? Чи не розрізняють назв для закривки на завісах і без них?
1045. Погрібник, надбудова над погребом у вигляді куреня:
1046. Зн. катрага:
1047. Льох, сховище для горючих і різних харчів з похилим критим спуском і сходами:
1048. Погрібник, похилий із сходами спуск до льоху, передня частина, вхід до льоху:

1049. Віддушина, невеликий отвір у стелі погребя, льоху або кагата для виходу пари і поганого повітря:
1050. Курінь для сторожа на баштані або в саду, зроблений з гілля, соломи і т. ін.:
1051. Зн. курінь:
1052. Зн. колиба:
1053. Туалет: Чи немає значенневих та стилістичних відмінностей? Чи немає звички вживати між собою (односельцями) одні назви, а в розмовах з чужими інші?
1054. Евфемізми до нужник:
1055. Колодязь, захищена від обвалів зрубом вузька глибока яма, що служить для добування води з водоносних шарів землі: Чи немає відмінностей щодо його зовнішнього оформлення і внутрішнього вистелення?
1056. Цямриння, дерев'яні бруси, що ними облицьовано стінки колодязя:
1057. Криниця, неглибока, викопана або природна яма, в яку прибуває джерельна вода:
1058. Зн. криниця (кирниця):
1059. Журавель, пристрій біля колодязя у вигляді довгого важеля на високій грубій опорі для витягування відра з водою:
1060. Зн. вага:
1061. Зн. вагівниця:
1062. Соха, на якій утримується журавель біля колодязя:
1063. Важіль на зводі колодязного пристрою для витягування відра з водою:
1064. Зн. журавель:
1065. Жердина в журавлі, яку разом з причепленим до неї відром опускають у колодязь:
1066. Баддя, велике дерев'яне цебро для витягання води з колодязя журавлем:
1067. Жолоб, довгаста посудина з дощок або видовбана із стовбура дерева, призначена для годівлі та напування тварин:
1068. Ключка, довга з гачком жердинка для витягання води з неглибокого колодязя:
1069. Зн. ключка: Чи побутує фразеологізм «ни шукай собі ключки»?
1070. Коловорот, пристрій над колодязем у вигляді вала з ручкою, на який намотується канат або ланцюг для витягання відра з водою:
1071. Ручка коловорота біля колодязя:
1073. Цементні кільця, що використовуються як зруб для колодязя:
1074. Металевий прилад із загнутими кінцями для витягання затонулих відер з дна колодязя:
1075. Ворота, щоб зачиняти в'їзд на подвір'я: Чи не розрізняються назви воріт залежно від їх конструкції (одностулкові, двостулкові, покриті і непокриті дашком) та матеріалу виготовлення?
1076. У плоті стовп, до якого прикріплюють ворота:
1077. Верєя, стовп, на який навішуються і на якому повертаються ворота, хвіртка:
1078. Зн. бігун:

1079. Хвіртка, дверці, якими зачиняють прохід в огорожі:
1080. Огорожа, пліт, тин, паркан і т.ін., які оточують що-не-будь (загальна назва):
1081. Огорожа з дощок, горизонтально розріджено прибитих до закопаних у землю стовпів:
1082. Паркан, огорожа у вигляді суцільної стіни з дощок, горизонтально прибитих до закопаних у землю стовпів чи закладених у їх пази:
1083. Стовп, закопаний у землю грубий вертикальний брус, що є опорою дощаного плоту:
1084. Огорожа з жердин, горизонтально закріплених між стовпцями:
1085. Штахети, огорожа з вертикальних дощечок, розріджено прибитих до двох (трьох) паралельних горизонтальних лат (рейок):
1086. Зн. паланок:
1087. Пліт, огорожа, сплетена з лози на забитих у землю кілках:
1088. Зн. ліса:
1089. Зн. ліска:
1090. Перелаз, певним чином обладнана частина огорожі; місце, де перелазять або переступають через неї:
1091. Зн. перетика:
1092. Засув, рухомий дерев'яний або металевий пристрій для замикання дверей, воріт, хвіртки:
1093. Закрутка, дерев'яний брусочок, що обертається на забитому в одвірок (стіну) гвіздку (для замикання дверей і т.ін.):
1094. Зн. закрутка:
1095. Клямка, пластинка з важільцям, якою зачиняють і відчиняють двері, хвіртку:
1096. Забитий в одвірок стрижень з гачком, в який западає клямка дверей:
1097. Зн. слюсак:
1098. Замок, висячий пристрій для замикання дверей тощо на ключ:
1099. Зн. слодка:
1100. Зн. замок:
1101. Драбина, пристрій з двох поздовжніх жердин, скріплених рядом поперечок, щоб вилазити вгору або спускатись униз:
1102. Зн. драбина:
1103. Щабель, поперечка драбини:
1104. Пожарище, місце, де була пожежа; те, що залишилося після пожежі:
1105. Зн. попелище, попелисько:
1106. Пожежа, горіння і полум'я, що все знищує, і місце, де щось горіло:
1107. Хатнище, місце, де була хата і де залишилась купа глини, цегли тощо:
1108. Зн. печище;
1109. Сутки, вузький прохід між двома будівлями, тинами:
1110. Жорства, шматочки гірських порід або мінералів, утворених внаслідок вивітрювання, грубий пісок:
1111. Гравій, обкатані водою уламки гірських порід, що використовуються як будівельний матеріал. Чи немає розрізнення в значенні щодо величини уламків, призначення тощо?

1112. Носилки, пристрій у вигляді паралельних жердин, на яких прикріплений мілкий широкий ящик для перенесення землі, гравію тощо:
1113. Саман, будівельний стіновий матеріал у вигляді коротких брусів, виготовлених з глини з домішкою соломи, полови і висушених на сонці: Чи не розрізняються назви залежно від величини, форми?
1114. Заміс глини (при будівництві хати тощо):
1115. Цегла обпалена:
1116. Цегла необпалена:
1117. Розчин цементний:
1118. Кельня, мулярський інструмент у вигляді металевої трикутної лопаточки на короткому держаку:
1119. Штукатурити:
1120. Штукатурка:
1121. Вапно гашене:
1122. Гасити вапно:
1123. Вапно негашене:
1124. Біла глина для побілки:
1125. Щітка для біління стін:
1126. Білити стіну, покриваючи її розчином білої глини, вапна, крейди тощо: Чи не розрізняються назви залежно від матеріалу побілки?
1127. Побілка:
1128. Глиняник, горщик, посуд, у якому розводять глину для побілки стін:
1129. Фарба:

ІХ. МЕБЛІ ТА ІНШІ ХАТНІ РЕЧІ

1130. Стілець (переважно домашнього виготовлення) у вигляді невеликої міцної дошки, в яку задовбано чотири ніжки:
1131. Стілець фабричного виготовлення зі спинкою: Чи не розрізняються назви для стільця з поручнями і без них, з високою і низькою спинкою тощо?
1132. Табурет, стілець без спинки з квадратним сидінням:
1133. Зн. стілець, столець:
1134. Ослін, лава у вигляді довгої дошки без спинки і бокових билець, на чотирьох ніжках:
1135. Лава, довга широка дошка (або кілька дощечок, часто вздовж всієї стіни) на стояках, зі спинкою та поручнями: Чи не розрізняються назви залежно від конструкції?
1136. Стільниця, верхня дошка, кришка стола:
1137. Зн. стільниця:
1138. Каркас стола:
1139. Шухляда, висувна скринька в столі:
1140. Ліжко: Чи не розрізняються назви для металевого і дерев'яного, односпального і двоспального ліжка?
1141. Зн. постеля, постіль:
1142. Ліжко в стайні:
1443. Горілиць, обличчям догори (лежати, впасти):
1144. Ниць, обличчям вниз (лежати, впасти):
1445. Верхня поперечна частина ліжка:
1446. Мисник, шафа з полицями для посуду і продуктів: Чи не розрізняються назви залежно від наявності чи відсутності дверець, форми мисника?
1447. Полиця, горизонтально закріплена на стіні дошка для зберігання чого-небудь:
1148. Скриня, великий ящик з кришкою і замком для зберігання одягу (переважно святкового), коштовних предметів і т.ін.:
1149. Зн. скриня:
1150. Прискринок, ящикок на всю ширину верхньої частини скрині для дрібних речей:
1451. Чемодан:
1152. Годинник:
1153. Годинник-будильник:
1154. Дзеркало: Чи не розрізняються назви залежно від розміру та форми дзеркала?
1155. Подушка для спання: Чи не розрізняються назви залежно від величини, форми подушки?
1156. Зн. заголовок:
1157. Наволочка, чохол з тканини на подушку:
1158. Зн. поволока:
1159. Напірниця, мішок, у який насипають пір'я на подушку:
1160. Солом'яник, матрац, набитий соломою:

1161. Зн. солом'яник:
1162. Рядно, домоткане грубе полотнище із різнокольорових поперечних смуг для покриття ліжка:
1163. Зн. дерга, джерга:
1164. Одіяло бавовняне: Чи не розрізняються назви залежно від матеріалу, кольору, фабричного і домашнього виготовлення, від того, з начосом воно чи без нього тощо?
1165. Тепле одіяло на ваті:
1166. Простиня:
1167. Зн. верета:
1168. Зн. плахта:
1169. Рушник: Чи не розрізняються назви дня рушника декоративного і для такого, яким витирають руки, обличчя?
1170. Зн. обрус:
1171. Зн. порт, портовика, портина:
1172. Клейонка, тканина, покрита з одного або обох боків особливою речовиною, що робить її водонепроникною:
1173. Занавіска, завіска на вікна та ін.: Чи не розрізняються назви від довжини або ширини полотнища?
1174. Килим (загальна назва): Чи не розрізняються назви залежно від величини, розцвітки, призначення (для оздоблення стін, вкривання підлоги)?
1175. Колиска для малої дитини (загальна назва):
1176. Колиска, підвішена на чотирьох мотузочках до стелі:
1177. Вервечка, один з чотирьох мотузочків, на яких підвішують колиску:
1178. Зн. вервечка:
1179. Мотузка, тягнучи за яку, гойдають колиску:
1180. Колиска, дерев'яне ліжечко, що стоїть на підлозі (ніжки попарно сполучені заокругленими планками, завдяки чому вона може погойдуватися):
1181. Пристрій, за допомогою якого немовлят привчають стояти:
1182. Пристрій, за допомогою якого дітей вчать ходити:
1183. Вазон, кімнатна рослина (квітка), що вирощується в горшку; горщик для квітів: Чи не розрізняються назви для горшка і квітки?
1184. Праник, дерев'яний гладенький валок для вибивання білизни під час прання:
1185. Рубель для качання білизни:
1186. Зн. рубель:
1187. Праска, утюг: Чи не розрізняють назв для суцільнометалевого, наповненого жаром та електричного утюга?
1188. Прасувати утюгом:
1189. Прилад для биття мух у вигляді шматка шкіри, гуш, укріпленого на довгій ручці:
1190. Віник, міцно зв'язаний жмуток віниччя, лозин, гілок для підмітання підлоги тощо:
1191. Дряпак, старий стертий віник:

1192. Зн. дряпак (драпак):
1193. Мітла, великий віник, звичайно на довгому дерев'яному держаку для підмітання подвір'я, току і т.ін.:
1194. Зн. мітла:
1195. Зн. помело:
1196. Сміття, зметений чи незметений бруд, рештки чогось в хаті, на подвір'ї і т.ін.: Чи не розрізняються назви залежно від виду сміття?
1197. Гасова лампа зі склом:
1198. Скло на гасовій лампі:
1199. Бляшаний ковпачок на машинці гасової лампи:
1200. Засвітити лампу:
1201. Каганець, невеличкий світильник, що складається з гнота та посуду, в який наливається олія, лій чи гас:
1202. Резервуар лампи, в який наливають гас:
1203. Ліхтар, освітлювальний пристрій, в якому джерело світла захищене склом тощо:
1204. Лучина, довга тонка тріска, що вживалася у давнину для освітлення в хаті:
1205. Зн. світич:
1206. Зн. лучина:
1207. Гас:
1208. Сірник:
1209. Запальничка, невеличкий кишеньковий прилад для добування вогню:
1210. Кресало, сталева пластинка для викресування вогню з кременю:
1211. Губка, висушений гриб-трутовик або гніт, що запалюється від іскри в процесі викресування вогню кресалом:
1212. Зн. жагва, жегва:

Х. ЇЖА, НАПОЇ

1213. Їжа, те, що вживають для харчування (загальна назва): Чи немає відмінностей у семантиці?
1214. Зн. страва:
1215. Сніданок:
1216. Підвечірок, споживання їжі після обіду перед вечерею:
1217. Ситний, який, маючи багато поживних речовин, добре насичує (про їжу, страви):
1218. Зн. обід:
1219. Розчина, закваска для тіста:
1220. Розчиняти, робити розчину на хліб:
1221. Зн. причина:
1222. Зн. квас:
1223. М'якушка, м'яка частина хліба та хлібних виробів:
1224. Гливкий, недопечений хліб:
1225. Невеликий хліб із залишків тіста на дні та стінках діжі, макітри:
1226. Скибка, відрізаний ножом плоский кусок печеного хліба: Чи не розрізняються назви від величини куска?
1227. Перший кусок хліба, відрізаний від цілої хлібини:
1228. Зн. краєць:
4229. Великий краєць (кусок) хліба:
1230. Зн. скибка, скиба:
1231. Корж, плоский, круглої форми виріб із прісного тіста;
1232. Зн. паляниця:
1233. Перепічка, приплюснутий, поколотий ножом хлібець з кислого тіста, спечений на сковороді:
1234. Зн. перепічка:
1235. Книш, вид білого хліба зі загорнутими всередину краями та змазаного жиром (іноді всередину кладуть сир):
1236. Зн. книш:
1237. Бублик:
1238. Прісний пиріг з сиром, гарбузом чи іншою начинкою:
1239. Начинка для пирогів і т.ін. із печінки, вишкварків:
1240. Вареник, невеликий варений виріб, зліплений з прісного тіста і начинений сиром, ягодами і т.ін.:
4241. Зн. пиріг:
4242. Оладка:
1242. Налисник, тонкий млинець, у який загортають начинку, найчастіше з сиру:
1243. Зн. налисник (малисник):
1244. Суп (загальна назва):
1245. Картопляний суп з крупами чи без них:
1246. Куліш, густий суп (звичайно з пшона), заправлений салом:
1247. Зн. крупник:
1249. Бульйон (напр., курячий):

1250. Зн. борщ.:
1251. Затірка, страва, зварена на воді або молоці з розтертого в дрібні кульки борошна з водою:
1252. Зн. суканка:
1253. Лемішка, страва з густо запареного борошна (звичайно гречаного), засмачена салом, олією або маслом:
1254. Зн. лемішка:
1255. Мамалига, каша з кукурудзяного борошна:? Чи не розрізняються назви страви залежно від ступеня її густоти?
1256. Зн. замішка:
1257. Галушки, страва з різаних або рваних шматочків прісного тіста, зварених на воді або на молоці: Чи не розрізняються назви залежно від форми, розміру або способу приготування?
1258. Локшина, виріб з прісного пшеничного тіста у вигляді тонких висушених смужок, страва, приготовлена з цього виробу:
1259. Знімати, обчищати шкірку зі старої картоплі:
1260. Обчищати шкірку з молодої картоплі:
1261. Лушпайки з старої картоплі:
1262. Картопляне пюре:
1263. Зн. каша:
1264. Картопляник, оладка з тертої картоплі:
1265. Холодець:
1266. Порєбрина, передня частина туші з ребрами, м'ясо з ребрами:
1267. Печеня, м'ясна страва - запечене або смажене м'ясо:
1268. Зварити, готувати їжу (м'ясо, рибу і т.ін.) з жиром на вогні, на жару без використання води:
1269. Шкварка, піджарений чи вижарений кусочок сала:
1270. Підлива, рідка приправа до страви, соус:
1271. Домашня кров'яна ковбаса:
1272. Тваринний жир (загальна назва): Які є відмінності в значенні?
1273. Смалець, жир, витоплений із свинячого здору, сала:
1274. Олія, жир, вироблений з соняшникового насіння:
1275. Осад від олії:
1276. Ячня: Чи не розрізняються назви для ячні з розлитим жовтком і цілим?
1277. Засмажка, те, що додається до страви для поліпшення її смаку, запаху і т. ін.:
1278. Додавати до страви засмажку:
1279. Куштувати, з'їдати або випивати трохи чого-небудь для проби:
1230. Пісний (про страву), такий, в якому відсутні м'ясні і молочні продукти:
1281. Овочі, які додаються в першу рідку страву при її готуванні:
1282. Киселиця, драглиста страва із свіжих вишень, слив, груш або яблук та борошна або крупи:
1283. Сушня, сушені фрукти, ягоди:
1284. Зн. сушня:
1285. Узвар, солодка рідка страва з сушених фруктів, ягід, зварених у воді,

- компот:
1286. Зн. вар.:
 1287. Цукерок (загальна назва):
 1288. Ласощі:
 1289. Свіжовидоєне молоко:
 1290. Кип'ятити молоко:
 1291. Зсідатися при кип'ятінні (про несвіже молоко):
 1292. Кисляк, загусле кисле молоко:
 1293. Сироватка з коров'ячого молока:
 1294. Сир, продукт, одержаний підігріванням кислого молока і відокремленням сироватки:
 1295. Сметана:
 1296. Сколотини, побічний рідкий продукт, що одержують при збиванні масла з вершків, сметани:
 1297. Зн. маслянка:
 1298. Ряжанка, топлене незбиране молоко, заквашене сметаною:
 1299. Зн. колотуха, колотуша:
 1300. Молозиво, густе молоко корови та ін. перед пологами і в перші дні після пологів:
 1301. Коричнева чи кремова плівка, що виникає на молоці, довго праженому на малому жару в печі:
 1302. Виготовлена з конопляного насіння біла рідина:
 1303. Сипати, наливати з однієї посудини в іншу рідку страву:
 1304. Зн. сипати:
 1305. Горілка (загальна назва):
 1306. Самогон: Чи немає відмінностей у значенні?
 1307. Оселедець:
 1308. Жувати, роздрібнювати, розминати їжу в роті:
 1309. Плямкати, чавкати, прицмокувати під час жування: Чи є якісь розрізнення в значенні, коли їсть беззубий тощо?
 1310. Плямкання, голосне жування, прицмокування під час їди:
 1311. Людина, що плямкає:
 1312. Зн. жвакати, жвякати:
 1313. Зн. чамкати:
 1314. Ковтати, проштовхувати пережовану їжу або питво в стравохід:
 1315. Ковток, те, що за один раз ковтають:
 1316. Надто повільно, неакуратно, неестетично (неприємно для оточуючих) їсти: Чи немає відмінностей у значенні?
 1317. Жлуктити, пожадливо й багато пити:
 1318. Кусок чогось їстівного (напр., хліба):
 4319. Недоїдок, недоїдений або надкушений шматок чогось їстівного:
 1320. Недоїдені рештки яблука, груші:
 1321. Плісень (на застоялому молоці, різних квашеннях і т. ін.):
 1322. Пліснявіти:
 1323. Отрута (загальна назва):
 1324. Блювати, мимовільно викидати з шлунка через рот спожиті продукти

харчування:

1325. Блювотина, те, що виблювується; викидання через рот із шлунка спожитих продуктів харчування:
1326. Курець, той, що курить:
1327. Калитка, торбинка для тютюну, яку затягують мотузочком: Чи не розрізняються назви залежно від форми та матеріалу виготовлення калитки?
1328. Зн. капшук:
1329. Зн. калитка:
1330. Люлька, приладдя для куріння:
1331. Мундштук люльки:
1332. Мундштук для цигарки, сигарети:
1333. Портсигар:
1334. Цигарка:
1335. Сигарета:
1336. Недокурюк, залишок недокуреної або викуреної цигарки:

ХІ. ПОСУД, КУХОННЕ НАЧИННЯ

- 1337. Посуд (загальна назва):
- 1338. Зн. начиння:
- 1339. Кухоль, металева або череп'яна посудина переважно з ручкою для пиття води:
- 1340. Зн. кварта:
- 1341. Глиняна посудина для пиття води, молока тощо:
- 1342. Зн. коновка, конівка:
- 1343. Чашка, фарфорова або фаянсова посудина для пиття молока, чаю і т.ін.:
- 1344. Зн. горня:
- 1345. Миска, череп'яна посудина, схожа на широку чашку, у якій звичайно подають страву до столу:
- 1347. Зн. блюдо:
- 1348. Полумисок, неглибока череп'яна миска:
- 1349. Тарілка:
- 1350. Бюдце під чашку або склянку з молоком, чаєм:
- 1351. Горщик, череп'яна посудина, в якій варили страву в печі для однієї сім'ї:
- 1352. Великий череп'яний горщик (на 10–15 л), у якому варили страву на весілля, для молотників, копачів та ін.:
- 1353. Баняк, чавунний горщик, що звужується до отвору:
- 1354. Казан, металева, звужена в нижній частині посудина з плоским денцем: Чи не розрізняються назви залежно від розміру?
- 1355. Котел, металева посудина із сферичним дном: Чи не розрізняються назви залежно від матеріалу виробу?
- 1356. Каструля (загальна назва):
- 1357. Зн. мідниця:
- 1358. Покришка, череп'яний чи металевий предмет, яким накривають горшки, каструлі:
- 1359. Два зліплені до купи невеличкі череп'яні горшки з великим угорі вухом:
- 1360. Зн. близнята:
- 1361. Криси, верхні краї миски, тарілки, горщика:
- 1362. Зн. криси:
- 1363. Таган, металева підставка на трьох ніжках, на яку ставлять казан, чавун тощо, готуючи їжу на багатті:
- 1364. Сковорода (загальна назва):
- 1365. Деко, прямокутна з листового заліза сковорода для випікання в печі пиріжків, печива і т.ін.:
- 1366. Форма, з листового заліза неглибока посудина із загнутими краями (часто з зубчиками на них) для випікання хліба:
- 1367. Щіточка з кількох пір'їн, квач для змашування сковороди, дека, форми жиром:
- 1368. Друшляк;
- 1369. Мідний таз:

1370. Стакан чайний:
1371. Зн. склянка:
1372. Чарка, невеличка скляна посудина (звичайно на ніжці), з якої п'ють горілку:
1373. Келих, посуд, з якого п'ють вино:
1374. Зн. чара:
1375. Пляшка (загальна назва):
1376. Бутель, велика необплетена пляшка для вина і т.ін.:
1377. Обплетений лозою бутель:
1378. Зн. корчага:
1379. Корок з кори коркового дуба, яким затикають пляшку:
1380. Дерев'яний чіп, яким затикають барило, бочку і т.ін.:
1381. Зн. чіп:
1382. Банка, скляна циліндричної форми посудина з широким отвором (загальна назва):
1383. Графин, посудина з вузьким довгим горлом:
1384. Солянка, невеличка посудина для солі, яку подають до столу:
1385. Зн. солянка:
1386. Сільниця, видовбана з дерева посудинка:
1387. Банька, велика глиняна посудина з вузькою шийкою, в якій тримають воду під час праці на полі:
1388. Зн. банька:
1389. Зн. баня:
1390. Лійка для переливання рідини в посуд з вузьким отвором:
1391. Макогін, дерев'яний товкач, яким розтирають мак, пшоно, сіль тощо:
1392. Макітра, глибока череп'яна посудина напівсферичної форми з широким отвором для розтирання маїсу, пшона і т. ін.:
1393. Копистка, продовгувата дерев'яна лопаточка для розмішування мамалиги, лемішки і т.ін.: Чи немає відмінностей залежно від якихось особливостей предмета?
1394. Качалка, дерев'яний валик з потовщенням в середній своїй частині для розкачування тіста і т.ін.:
1395. Зн. качалка:
1396. Тертка, кухонний предмет: не розрізняються назви залежно від форм і величини вічок, призначення і т.ін.?
1397. Металева ступка, в якій товчуть часник, перець і т.ін.: мущир, можар, моджир, можжер, можжерка, ковганка, іготь..?
1398. Ковганка, дерев'яна посудина, в якій товчуть сало для засмачення страви:
1399. Товкач у ступці:
1400. Піднос, дерев'яний, металевий і т.ін. посуд для подавання страв:
1401. Ложка (загальна назва):
1402. Ополоник, велика ложка з довгою ручкою, якою насипають рідку страву:
1403. Зн. полоник:
1404. Виделка:

1405. Ніж із уламка коси:
1406. Черенка, колодочка ножа:
1407. Колій, довгий вузький ніж, яким колють свиней:
1408. Зн. колій:
1409. Ганчірка, з допомогою якої виймають з печі або беруть горшки:
1410. Хлібна діжа, низька широка дерев'яна посудина, в якій готують тісто на хліб:
1411. Бляшані ночви: ночови, корито, балія...?
1412. Зн. корито:
1413. Обичайка, обід сита, решета:
1414. Виплетена з осоки або видовбана з дерева миска, в якій формують хліб перед випіканням у печі:
1415. Зн. упалачка, опалачка:
1416. Дійниця, в яку доять корів:
1417. Зн. скопець:
1418. Цідилок для проціджування молока: Чи не розрізняються назви для бляшаного цідилка і полотнянки, яку вживають для цього?
1419. Масничка, спеціальна посудина з пристосуванням для збивання масла з вершків або сметани:
1420. Зн. колотниця:
1421. Паличка з дірчастим кружком на нижньому кінці, якою збивають масло у масничці:
1422. Накривка на масничці:
1423. Ворочок, торбинка із скошеною нижньою частиною для віддушування сиру:
1424. Зн. ворок.
1425. Бочка, велика дерев'яна посудина з клепок на обручах (загальна назва): Чи не розрізняються назви залежно від форми клепок (прямі, опуклі боки), призначення, розміру?
1426. Зн. бочка:
1427. Діжка для заквашування капусти:
1428. Зн. кадіб, кадуб:
1429. Камінь, яким придавлюють кружки в діжці з квашеною капустою:
1430. Шатківниця, пристрій для шаткування капусти:
1431. Шаткувати, сікти капусту для засолювання:
1432. Хатня діжечка для питної води:
1433. Зн. водянка:
1434. Діжка для соління сала:
1435. Зн. бодня:
1436. Переріз, кадіб із перерізаної на дві частини впоперек діжки:
1437. Помийниця, низька дерев'яна широка діжка з двома вухами, в яку зливають помії і з якої дають пійло худобі:
1438. Зн. цебер, цебро:
1439. Велика сплетена з лози корзина з двома ручками для перенесення городини, торфу і т.ін.:
1440. Кошик, плетена з лози невелика посудина з дужкою вгорі для

перенесення або зберігання чого-небудь:

1441. Зн. сапет, сепет, сапета, сапетка:
1442. Кошик, плетений з рогози з двома ручками:
1443. Балцанка, бляшана посудина з вузьким отвором для гасу, олії і т. ін.:
1444. Коромисло, прилад, з допомогою якого носять на плечах двоє відер води тощо:
1445. Ручка відра:
1446. З довгим держалном ківш, яким дістають з криниці воду, щоб напитися одній-двом особам:
1447. Значення коряк:
1448. Значної місткості посудина для зберігання намолоченого і очищеного зерна: Чи немає відмінностей у значенні в залежності від розміру, матеріалу виготовлення, форми, місця зберігання тощо?
1449. Видовбана з липи або верби висока діжка на зерно, борошно:
1450. Короб, виріб з лубу, бересту, липи, лози тощо для пакування, перенесення або зберігання чого-небудь: Чи немає відмінностей у значенні?
1451. Зн. короб:
1452. Коробка, невелике вмістище з картону, пластмаси, фанери, бляхи тощо, звичайно з кришкою для зберігання дрібних речей: Чи немає відмінностей у значенні?
1453. Заповнювати, наливаючи, насипаючи, накладаючи що-небудь; робити повним, цілком займати щось (про посуд):
1454. Заповнений (про посуд):

ХІІ. ОДЯГ, ВЗУТТЯ, ПРИКРАСИ

1455. Одягатися, покривати себе звичайним одягом:
1456. Одяг (загальна назва): Чи немає значенневих чи стилістичних розрізень?
1457. Лахміття, старий, дуже поношений, порваний одяг:
1458. Зн. цур'я, ряндя: 1. 'старий, дуже поношений, порваний одяг'; 2. 'одяг (загальна назва)..?'
1459. Чоловіча сорочка (загальна назва):
1460. Зн. кошуля:
1461. Підоплічка, підкладка або вставка в чоловічій сорочці народного крою від плечей до половини грудей і спини:
1462. Жіноча полотняна сорочка:
1463. Комір, частина одягу, що облягає шию:
1464. Ластка, клин під рукавом чоловічої сорочки народного крою та верхнього жіночого одягу:
1465. Манжет на сорочці: Чи не розрізняються назви залежно від способу пошиття, матеріалу та ін...?
1466. Білизна, натільний одяг:
1467. Зн. шмаття:
1468. Штани (загальна назва): Чи немає відмінностей у значенні залежно від крою?
1469. Штанина, одна з двох холош штанів:
1470. Кальсьони:
1471. Зн. гачі, гаті:
1472. Ширінька, розпірка спереду чоловічих штанів:
1473. Чоловічий костюм, комплект верхнього одягу, що складається з піджака і штанів:
1474. Чоловічий пояс для підперізування штанів:
1475. Пряжка на поясі:
1476. Очкур, шнур, мотузка, якою стягують штани, шаровари, кальсьони для підтримання їх:
1477. Зн. очкур, учкур:
1478. Спідниця:
1479. Тепла спідниця:
1480. Зн. спідниця:
1481. Плахта, давній жіночий одяг тину спідниці у вигляді двох зшитих до половини полотниць переважно вовняної картатої тканини:
1482. Жіноче плаття:
1483. Зн. свита:
1484. Зн. плаття:
1485. Зн. сукня:
1486. Оборка, смужка матерії, зібрана в складки чи зборки і пришита для оздоблення до сукні, сорочки, фартуха і т.ін.:
1487. Блузка, легкий (до пояса) жіночий одяг (загальна назва):
1488. Зн. каптан:

1489. Жіночий фартух: Чи не розрізняються назви залежно від крою фартуха, його довжини (від пояса вниз або від шиї вниз) і т. ін.?
1490. Зн. фартух, хвартушок, кварталух:
1491. Зн. запаска:
1492. Зн. пілка:
1493. Сіряк, старовинний двопалий верхній чоловічий одяг з домотканого грубого сукна:
1494. Відлога, частина верхнього одягу для захисту голови в негоду; коли немає потреби, її відкидають на спину:
1495. Зн. каптур:
1496. Бурка, верхній довгополий чоловічий одяг з домотканого грубого сукна з відлогою:
1497. Зн. сіряк:
1498. Хлястик, вузька смужка тканини, пришита чи пристебнута ззаду на талії пальта, шинелі тощо:
1499. Зн. крижівниця:
1500. Фуфайка, стьобана куртка на ваті:
1501. Підкладка, матеріал, пришитий зісподу одягу:
1502. Зн. підбій:
1503. Зн. футро, хутро:
1504. Зн. підшивка:
1505. Кишеня:
1506. Застібати (гудзик):
1507. Гудзик: Чи не розрізняються назви для гудзиків залежно від матеріалу, розміру, форми тощо?
1508. Петля, обшитий чи обкиданий нитками проріз на одязі для застібання гудзиків:
1509. Зн. петелька:
1510. Дротяний гачок гаплика:
1511. Дротяна петелька гаплика:
1512. Навиворіт, лицьовим боком всередину, а внутрішнім назовні:
1513. Латка, шматок тканини чи шкіри, яким зашивають дірки в одязі, взутті і т. ін.:
1514. Пола, край кожної з половин пальта, шинелі і т. ін.:
1515. Латати, пришивати латку:
1516. Зн. лата:
1517. Зн. латати:
1518. Шовк:
1519. Шовковий:
1520. Кашкет, чоловічий головний убір, із козирком (загальна назва):
1521. Зн. козирок:
1522. Чоловіча шапка на зиму: Чи не розрізняються назви шапки за формою, матеріалом виготовлення тощо?
1523. Шапка-вушанка:
1524. Зн. малахай:
1525. Капелюх, чоловічий фетровий головний убір з широкими полями:

1526. Чоловічий солом'яний капелюх:
1527. Хустка, жіночий головний убір (загальна назва):
1528. Зн. пшрінька, ширінка:
1529. Зн. плат:
1530. Невелика жіноча хустка з тонкої тканини:
1531. Велика тепла сукняна жіноча хустка:
1532. Бахрома, суцільний ряд ниток, шнурків, що вільно звисають на краях хустини, скатерки і т.ін.: Чи не розрізняються значення залежно від довжини та товщини бахроми?
1533. Зн. пацьорки, пацерки:
1534. Носова хусточка:
1535. Очіпок, давній головний убір заміжньої жінки у формі шапочки:
1536. Зн. чіпець, чепець:
1537. Повивач, довгий вузький шматок тканини для сповивання немовляти:
1538. Пелюшка, невеличке простиральце, в яке загортають немовля:
1539. Рукавиця, виріб з будь-якої тканини з відділенням для великого пальця, що надівають на кисть руки в холод або для роботи:
1540. Рукавиця з відділеннями для всіх пальців: Подайте й форму мн.
1541. Взуття (загальна назва):
1542. Чоботи: Чи немає відмінностей у значенні залежно від форми пошиття, розміру тощо?
1543. Зн. боти:
1544. Халява, верхня частина чобота, що закривав голінку, гоні лісу:
1545. Зн. ногавиця:
1546. Черевики: Подайте також, форму одн. Чи не розрізняються значення залежно від матеріалу, форми пошиття, вживання (буденні, для роботи, вихідні)?
1547. Туфлі, взуття, що закриває ногу не вище кісточок:
1548. Закаблук, задня тверда частина взуття, що охоплює п'яту:
1549. Зн. луб:
1550. Підбор, тверда груба набійка на підшві взуття під п'ятою:
1551. Зн. каблук:
1552. Підшва, нижня тверда частина взуття від носка до закаблука:
1553. Зн. підшва:
1554. Підметка, друга підшва на половину ступні, яку прикріплюють ззовні на основну підшву взуття:
1555. Устілка, підстилка з шкіри, повсті, тканини, соломи тощо, яку кладуть під ступню у взуття:
1556. Галоші: Подайте також форми одн.
1557. Постоли, м'яке селянське взуття з цілого чотирикутного шматка шкіри без пришивної підшви, яке звичайно носили з онучами, прив'язуючи до ніг ремінцями (волоками):
1558. Личаки, м'яке селянське взуття, виплетене з лика:
1559. Зн. постоли:
1560. Зн. капці:
1561. Волока, ремінець, яким зав'язують постоли та обв'язують онучі на

нозі:

1562. Зн. волока:
1563. Валянки, зимове взуття з валяної вовни:
1564. Онуча, шматок тканини, яким обмотують ногу перед взуванням чобота, постола, личака тощо: Чи не розрізняються назви залежно від матеріалу тощо.
1565. Панчохи, виріб машинного або ручного в'язання, що одягається на ноги за коліна: Подайте також форму одн. Чи не розрізняються назви залежно від матеріалу виготовлення тощо?
1566. Шкарпетки, короткі панчохи, що не сягають коліна:
1567. Босо, без взуття (про ходіння необутими ногами):
1568. На голу ногу, без онучі, панчохи (про обування взуття):
1569. Сережка, жіноча вушна прикраса: Подати також форми мн.
1570. Зн. завушниця, заушниця:
1571. Намисто, прикраса з перлів, коралів і т.ін., яку жінки носять на шії:
1572. Зн. намисто, монисто:
1573. Перстень, оздоблена коштовним каменем або каменями прикраса на палець:
1574. Обручальний перстень без людних каменів:
1575. Зн, перстень:
1576. Стрічка, вузька смужка кольорової тканини, що використовується як прикраса, для оздоблення і т.ін.:
1577. Кісник, стрічка для вплітання в косу:
1578. Запонка (до манжета сорочки):
1579. Галстук:
1580. Зонтик:
1581. Гаманець, шкіряна сумочка для грошей: Чи не розрізняються значення залежно від форми, величини, наявності чи відсутності застібок тощо?

ХІІІ. СІМ'Я, СПОРІДНЕНІСТЬ, СВОЯЦТВО

1582. Сім'я:
1583. Зн. челядь:
1584. Зн. фамілія:
1585. Прізвище:
1586. Чоловік - голова сім'ї і господарства:
1587. Хазяйка сім'ї:
1588. Немовля, грудна дитина:
1589. Кормити дитину груддю:
1590. Близнята: Подайте форму одн. (близня, близнятко, двійня, двійнятко...)?
1591. Близнюк-хлопчик:
1592. Жінка, що кормить дитину груддю: Чи не розрізняються назви для жінки, яка кормить свою і чужу дитину?
1593. Нянька:
1594. Зн. пестунка, пістунка:
1595. Няньчити (дитину):
1596. Звертання до рідного батька (тата):
1597. Пестливо-зменшувальні форми до тато:
1598. Пестливо-зменшувальні форми до мати: Чи немає відмінностей у значенні?
1599. Дитина:
1600. Донька:
1601. Зн. дівка:
1602. Пестливо-зменшувальні форми до брат: Чи немає відтінків у значенні?
1603. Сестра:
1604. Пестливо-зменшувальні форми до сестра:
1605. Побратим, названий брат, який не перебував в кровних, родинних зв'язках:
1606. Посестра, названа сестра:
1607. Зн. посестра:
1608. Пасинок, нерідний син одного з подружжя:
1609. Падчерка, нерідна дочка одного з подружжя:
1610. Єдиний син у сім'ї:
1611. Єдина дочка в сім'ї:
1612. Пестливо-зменшувальні форми до баба:
1613. Згрубіло-зневажливі форми до баба: Чи немає відтінків у значенні?
1614. Зн. баба:
1615. Зн. бабка:
1616. Пестливо-зменшувальні форми до дід:
1617. Згрубіло-зневажливе до дід: Які існують відтінки у значенні?
1618. Зн. дід:
1619. Зн. дідок:
1620. Дівчина шлюбного віку:
1621. Дівувати, бути дівкою:

1622. Дівчина, що йде заміж: Чи не називають так само й дівчину, до якої ще тільки залицяється парубок?
1623. Зн. княгиня:
1624. Парубок, молодий нежонатий чоловік, юнак: Чи нема відмінностей у значенні?
1625. Парубкувати, бути парубком, весело проводити час, гуляти, залицятися:
1626. Рідний брат матері:
1627. Зн. вуйко:
1628. Дружина матиного брата:
1629. Рідний батьків брат:
1630. Дружина батькового брата:
1631. Батькова або матирина сестра:
1632. Сваха, невістчина або зятева мати:
1633. Жінчин брат:
1634. Жінчина сестра:
1635. Чоловіків брат:
1636. Чоловікова сестра:
1637. Братова жінка:
1638. Сестрин чоловік:
1639. Жінка чоловікового брата:
1640. Чоловік жінчиної сестри:
1641. Зн. швагер:
1642. Сестрина дочка:
1643. Сестрин син:
1644. Братова дочка:
1645. Братів син:
1646. Зн. племінник:
1647. Зн. племінниця:
1648. Син батькового брата:
1649. Дочка батькового брата:
1650. Син матиного брата:
1651. Дочка матиного брата:
1652. Син батькової сестри:
1653. Дочка батькової сестри:
1654. Зн. двоюрідний брат:
1655. Зн. двоюрідна сестра:
1656. Синова жінка:
1657. Жінчина мати:
1658. Жінчин батько:
1659. Чоловікова мати:
1660. Чоловіковий батько:
1661. Зять, що живе в батьків своєї дружини:
1662. Хрещений батько:
1663. Хрещена мати:
1664. Хрещеник:

1665. Хрещениця:
1666. Родич, той, що перебуває у спорідненості з ким-небудь:
1667. Родичка:
1668. Рідня:
1669. Зн. родичі:
1670. Ріднитися, вступати у родинні зв'язки, стосунки:
1671. Покоління, сукупність родичів однакового ступеня спорідненості щодо спільного предка: Чи немає розрізнення значення?
1672. Мачуха:
1673. Позашлюбна дитина - хлопчик:
1674. Позашлюбна дитина - дівчинка:
1675. Годованець, хлопець, усиновлений для виховання: Чи не розрізняються значення щодо хлопця, підкиненого чужим людям, і хлопця, узятото у родичів, знайомих або в дитбудинку?
1676. Годованка, дівчина, усиновлена для виховання: Чи не розрізняються значення щодо дівчини, підкиненої чужим людям, і дівчини, узятото у родичів, знайомих або в дитбудинку?
1677. Зн. люди:

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»

Інститут філології
Кафедра української мови

Матеріали діалектологічної практики

Зібрані у с. Битків
Надвірнянського району
Івано-Франківської обл.
студенткою II курсу
гр. У-22
Іваничук О. І.
Керівник: к.ф.н., доц. Бігусяк М. В.

**Список обстежуваних населених пунктів
Івано-Франківської області**

1. Заланів Рогатинський р-н
2. Підгороддя* Рогатинський р-н
3. Черче Рогатинський р-н
4. Пуків Рогатинський р-н
5. Бабухів Рогатинський р-н
6. Луковець-Вишнівський Рогатинський р-н
7. Насташине Галицький р-н
8. Світанок** (Свистільники) Рогатинський р-н
9. Бурштин Галицький р-н
10. Хохонів Галицький р-н
11. Старий Мартинів Галицький р-н
12. Різдвяни* Галицький р-н
13. Сівка Войнилівська Калуський р-н
14. Довгий Войничів Калуський р-н
15. Більшівці Галицький р-н
16. Велика Тур'я Долинський р-н
17. Збора* Калуський р-н
18. Негівці Калуський р-н
19. Середня* Калуський р-н
20. Межигірці* Галицький р-н
21. Перевозець Калуський р-н
22. Галич Галицький р-н
23. Болехів Болехівська міська рада
24. Якубів Долинський р-н
25. Копанки Калуський р-н
26. Комарів Галицький р-н
27. Дубівці Галицький р-н
28. Тисів* Болехівська міська рада
29. Гошів Долинський р-н
30. Бринь* Галицький р-н
31. Маринопіль (Маріямпіль) Галицький р-н
32. Козаківка Болехівська міська рада
33. Надіїв* Долинський р-н
34. Креховичі Рожнятівський р-н
35. Сівка-Калуська Калуський р-н
36. Калуш Калуський р-н
37. Майдан Тисменицький р-н
38. Побережжя* Тисменицький р-н
39. Стриганці Тисменицький р-н
40. Лужки Долинський р-н
41. Розточки* Долинський р-н

42. Долина Долинський р-н
43. Добровляни Калуський р-н
44. Павлівка* Тисменицький р-н
45. Ямниця Тисменицький р-н
46. Угринів Тисменицький р-н
47. Кропивник* Калуський р-н
48. Мала Тур'я Долинський р-н
49. Нижнів Тлумацький р-н
50. Лоп'янка Рожнятівський р-н
51. Нижній Струтин Рожнятівський р-н
52. Рівня Рожнятівський р-н
53. Підпечери* Тисменицький р-н
54. Братишів Тлумацький р-н
55. Максимівка Долинський р-н
56. Верхній Струтин Рожнятівський р-н
57. Остриня Тлумацький р-н
58. Палагичі Тлумацький р-н
59. Локітка Тлумацький р-н
60. Делева Тлумацький р-н
61. Підліски* Долинський р-н
62. Іванівка* Рожнятівський р-н
63. Лисець Тисменицький р-н
64. Ріпне Рожнятівський р-н
65. Небилів Рожнятівський р-н
66. Старі Богородчани Богородчанський р-н
67. Саджава* Богородчанський р-н
68. Радча Тисменицький р-н
69. Тисмениця Тисменицький р-н
70. Петрів Тлумацький р-н
71. Перегінське Рожнятівський р-н
72. Марківці* Тисменицький р-н
73. Гринівці Тлумацький р-н
74. Нові Кривотули Тисменицький р-н
75. Тарновиця Тисменицький р-н
76. Старі Кривотули Тисменицький р-н
77. Озеряни* Тлумацький р-н
78. Вишків* Долинський р-н
79. Липовиця Рожнятівський р-н
80. Росільна Богородчанський р-н
81. Ворона Коломийський р-н
82. Бортники Тлумацький р-н
83. Семаківці* Городенківського р-ну
84. Ясень* Рожнятівський р-н
85. Жураки Богородчанський р-н
86. Отинія Коломийський р-н
87. Яблунька Богородчанський р-н

- 88.Старуня Богородчанський р-н
- 89.Перерісль* Надвірнянський р-н
- 90.Гаврилівка Надвірнянський р-н
- 91.Голосків* Коломийський р-н
- 92.Обертин Тлумацький р-н
- 93.Чортовець* Городенківський р-н
- 94.Городниця Городенківський р-н
- 95.Осмолода Рожнятівський р-н
- 96.Гута Богородчанський р-н
- 97.Кричка Богородчанський р-н
- 98.Манява* Богородчанський р-н
- 99.Гнізд Надвірнянський р-н
100. Парище Надвірнянський р-н
101. Велика Кам'янка* Коломийський р-н
102. Вікно Городенківський р-н
103. Острівець* Городенківський р-н
104. Серафинці* Городенківський р-н
105. Битків Надвірнянський р-н
106. Середній Майдан Надвірнянський р-н
107. Лісна Слобідка Коломийський р-н
108. Сороки Городенківський р-н
109. Ясенів-Пільний Городенківський р-н
110. Пасічна Надвірнянський р-н
111. Стримба** Надвірнянський р-н
112. Саджавка* Надвірнянський р-н
113. Раківчик* Коломийський р-н
114. Підгайчики Коломийський р-н
115. Старий Гвіздець Коломийський р-н
116. Гвіздець Коломийський р-н
117. Остапківці Коломийський р-н
118. Торговиця Городенківський р-н
119. Зелена Надвірнянський р-н
120. Делятин Надвірнянський р-н
121. Заріччя* Надвірнянський р-н
122. Чорний Потік Надвірнянський р-н
123. Білі Ослави Надвірнянський р-н
124. Марківка* Коломийський р-н
125. Сопів* Коломийський р-н
126. Коломия Коломийський р-н
127. Балинці* Снятинський р-н
128. Стецева Снятинський р-н
129. Русів Снятинський р-н
130. Бистриця* Надвірнянський р-н
131. Яремча Яремча міська рара
132. Слобода Коломийський р-н
133. Великий Ключів Коломийський р-н

134. Мишин Коломийський р-н
135. Спас Коломийський р-н
136. Пилипи* Коломийський р-н
137. Залуччя Коломийський р-н
138. Дебеславці Коломийський р-н
139. Хлібичин Снятинський р-н
140. Вовчківці Снятинський р-н
141. Середній Березів Косівський р-н
142. Стопчатів Косівський р-н
143. Ковалівка Коломийський р-н
144. Трач Косівський р-н
145. Троїця Снятинський р-н
146. Тростянець* Снятинський р-н
147. Тучапи Снятинський р-н
148. Запруття* Снятинський р-н
149. Люча* Косівський р-н
150. Химчин Косівський р-н
151. Попельники Снятинський р-н
152. Акрешори** (Бабинопілля) Косівський р-н
153. Пістинь Косівський р-н
154. Татарів Яремча міська рада
155. Космач Косівський р-н
156. Шешори Косівський р-н
157. Кобаки Косівський р-н
158. Ворохта Яремча міська рада
159. Шепіт Косівський р-н
160. Бабин* Косівський р-н
161. Кути Косівський р-н
162. Снідавка Косівський р-н
163. Тюдів Косівський р-н
164. Криворівня Верховинський р-н
165. Розтоки Косівський р-н
166. Верховина Верховинський р-н
167. Білоберізка Верховинський р-н
168. Замагора* Верховинський р-н
169. Голови Верховинський р-н
170. Зелене* Верховинський р-н
171. Полянки Верховинський р-н
172. Яблуниця Верховинський р-н

* населені пункти, обстежені за програмою АУМ

ЗМІСТ

Вступ	3
Зразки фонетичної транскрипції	7
Програма для збирання матеріалів до Атласу говірок	
Івано-Франківщини.....	8
Лексика	8
Синтаксис	14
Морфологія	16
Фонетика	20
Сільськогосподарські культури	24
Сільськогосподарські знаряддя	27
Рільництво та городництво	30
Тваринництво	35
Будівництво	40
Меблі та інші хатні речі	49
Їжа, напої	52
Посуд, кухонне начиння	56
Одяг, взуття, прикраси	60
Сім'я, спорідненість, свояцтво	64
Додаток	67

УДК 81'28
ББК 81.2 Ук-5

Програма для збирання матеріалів до Атласу говірок Івано-Франківщини:
Методичні рекомендації для студентів до курсу «Українська діалектологія» /
уклад. М. В. Бігусяк. – Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т, 2013. – 72 с.

В авторській редакції